

Raadi Põhikooli õppekava

Sisukord	
Üldosa.....	5
Lasteaia õppekava.....	8
1. Lasteasutuse liik ja eripära.....	8
1.1. Üldinfo.....	8
1.2. Lasteaia eripära.	8
2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti.....	9
2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.....	9
2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted.....	9
2.3. Lasteaia õpikäsitus.....	10
2.4. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted	12
2.5. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu.....	14
2.6. Lapse arengu eeldatavad tulemused vanuseastmeti.	15
3. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus.	52
4. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.....	53
5. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.	55
5.1. Andekate laste märkamise ja toetamine lasteaia.....	56
6. Lapsevanemate ja kogukonnaga koostöö põhimõtted.	57
7. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.	58
Raadi Põhikooli I kooliastme õppekava.....	59
1. Kooli väärtused ja eripära.....	59
1.1. Üldinfo.....	59
1.2. Kooli väärtused ja eripära.	59
2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning põhimõtted.	60
2.1. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid.....	60
2.2. Õpikäsitus.	61
2.3. Pädevuste arendamine.....	62
2.4. Läbivate teemade käsitlemine.....	65
2.5. Lõimingu põhimõtted.	67

2.6. I kooliastmes taotletavad pädevused.....	68
2.7. Õppe ja kasvatuses rõhuasetused I kooliastmes.....	69
3. Õppekorraldus.....	69
3.1. Üldpõhimõtted.....	69
3.2. Tunnijaotusplaan I kooliastmes.....	70
3.3. Valikõppeainete ja võõrkeelte valik.....	70
3.4. Üldõpetus I kooliastmes.....	71
3.5. Uurimuslik õpe I kooliastmes.....	72
3.6. Varajane võõrkeeleõpe.....	73
3.7. Õpioskuste õpetamine esimeses kooliastmes.....	74
3.8. Liikluskasvatus.....	75
4. Õppekeskkond.....	77
5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.....	80
5.1. Hindamise eesmärk.....	80
5.2. Hindamise alused.....	81
5.2.1. Kujundav hindamine.....	82
5.2.2. Kokkuvõttev hindamine.....	84
5.2.3. Sõnaliste hinnangute teisendamine.....	85
5.2.4. Käitumise ja hoolsuse hindamine ehk õpilase pingutus.....	86
5.2.5. Hinnangute vaidlustamine.....	87
5.2.6. Stuudiumi sissekanded.....	88
5.2.7. Täiendav õppetöö.....	88
5.2.8. Õpilase üleviimine järgmisesse klassi.....	88
5.2.9. Klassikursuse kordama jätkmine.....	88
6. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....	89
6.1. Tuge vajav õpilane.....	89
6.2. Annete märkamise ja toetamine.....	89
6.3. Toevajaduse väljaselgitamine.....	91
6.4. Õpilaste toetamine.....	91

7. Karjääriõppe korraldamine.	92
8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.	92
9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.	93
10. Koostöö lapsevanemate ja kogukonnaga.	94
11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.	95

Üldosa.

Asukoht: Keskuse tee 11, Raadi alev, Tartu vald, sihtnumber 60534, Tartu maakond.

Raadi Põhikool on kooliealistele lastele (edaspidi õpilane) I, II ja III kooliastmes statsionaarses vormis põhihariduse omandamist ning koolieast noorematele lastele (edaspidi laps) hoidu ja alushariduse omandamist lastehoiu-, lasteaia- ja liitrühmades võimaldav õppeasutus. Kool asub Tartu valla kiiresti kasvavas piirkonnas ning on kogukonnale vajalik ja väärikas partner.

Raadi Põhikool lähtub õppe- ja kasvatustöös haridusvaldkonna arengukavast aastateks 2021–2035, alusharidusseadusest, põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, alushariduse riiklikust õppekavast ja põhikooli riiklikust õppekavast.

Kooli missiooniks on luua tähenduslik keskkond, kus õppimine on eluline, väärtustatud on koostöö ning iga inimene tunneb end olulise koolipere ja kogukonna liikmena. Meie kool toetab iga lapse julgust, loovust ja enesekindlust, et ta saaks kujundada oma ainulaadset teekonda kiiresti muutuvmas maailmas.

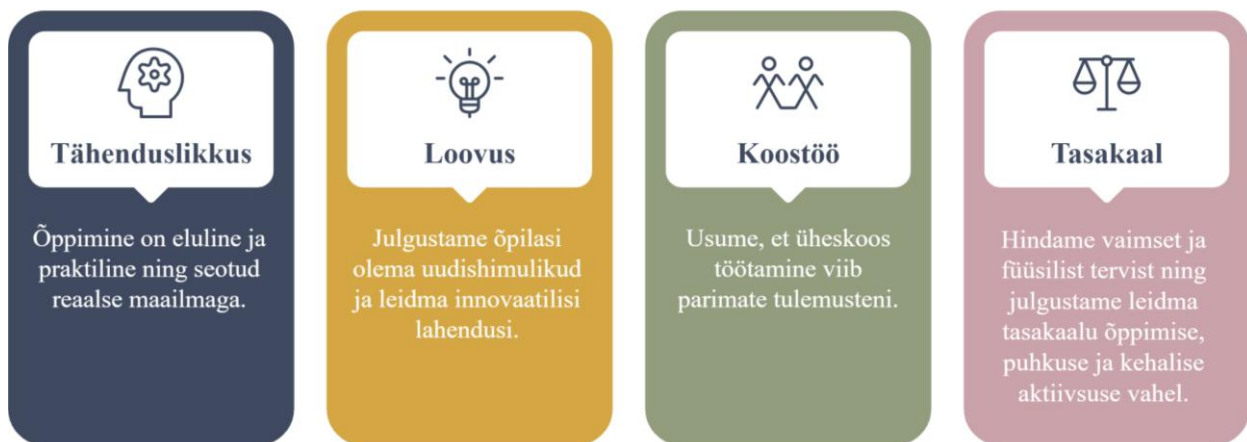
Kooli visioon: Raadi Põhikool on kogukonda ühendav ja inspireeriva õpikeskkonnaga kool, kus kasvavad vastutustundlikud, loovad ja hoolivad inimesed. Siit algab tee tulevikku, kus igaüks tunneb oma rolli nii kogukonnas kui ka laiemas maailmas.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- Õppimine peab olema **praktiline ja tähenduslik**, mistõttu meie õppe- ja kasvatustegevus lähtub **uurimusliku õppe** printsiipidest ning on seotud õppija kogemuste ja huvidega;
- **õppija on** õppeprotsessis **aktiivne osaleja**, kes uurib, avastab, katsetab ning reflekteerib oma õppimise üle kujunedes ennastjuhtivas õppijaks;
- õppetöö korraldamisel on rõhk õppija annete, huvide ja arenguvajaduste **varajasel märkamisel** ning õppija personaalse õpitee loomisel;
- **õpikeskkond** on turvaline ja toetav ning koostöö ja liikumisvõimalusi pakkuv;

- **koostöö kogukonnaga** toetab õppija kujunemist aktiivseks, vastutustundlikuks ja hoolivaks kogukonnaliikmeks.

Raadi Põhikooli väärtused

Meie väärtused avalduvad igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses, omavahelistes suhetes, kommunikatsioonis ning koostöös lapsevanemate ja kogukonnaga. Väärtuste rakendamist toetab üldõpetus koolis ja projektöpe lasteaias ning KiVa ja Liikuma Kutsuva Kooli programmide rakendamine.

Raadi Põhikooli õpi- ja kasvukeskkond on turvaline, tervist toetav ja paindlik, luues võimalused õppimiseks nii siseruumides kui ka õues. Kooli ja lasteaia ümbrust kasutatakse teadlikult õppe- ja kasvatustegevuse osana, toetades liikumist, koostööd, loovust ja elulist õppimist.

Koolikontseptsiooni tulemuslikkuse kriteeriumid

Raadi Põhikooli lapsed

Tunnevad, et nende anded ja huvid on toetatud ja saavad aru, et õppimine peab olema parajalt raske, oskavad õppida, ja mõistavad, et nende panus on kogukonnale oluline.

Raadi Põhikooli õpetajad

On hoolivad ja sõbralikud, toetavad iga lapse arengut, õpivad ise ja kasutavad tõenduspõhiseid praktikaid ning teevad koostööd.

Lapsevanemad ja teised kogukonna liikmed

Toetavad oma lapsi, tunnevad end kaasatuna ja hoituna, usaldavad kooli ja on valmis panustama lasteaia ja kooli arengusse.

Lasteaia õppekava.

1. Lasteasutuse liik ja eripära.

1.1. Üldinfo.

Raadi Põhikooli lasteaed on koolieast noorematele lastele (edaspidi laps) hoidu ja alushariduse omandamist lastehoiu-, lasteaia- ja liitrühmades võimaldav õppeasutus. Lasteaia teeninduspiirkond on Tartu vald. Lasteaed alustas tööd 1. septembril 2025. aastal selleks projekteeritud lasteaiahoones, mis on kavandatud kuni 14 lasteaiaühikule.

1.2. Lasteaia eripära.

Raadi Põhikooli lasteaia õppe- ja kasvatustegevus põhineb **uurimuslikul projektõppel**, kus õppimine toimub mängu, avastamise, praktilise tegevuse ja koostöö kaudu. Õppetegevused lähtuvad laste huvidest, küsimustest ja kogemustest ning toetavad lapse aktiivset rolli õppijana. Lasteaed väärtustab **õuesõpet**, liikumist ja mitmekesist õpikeskkonda. Õppimine toimub nii rühmaruumis ja koridoris kui ka kooli ja lasteaia ümbruses, kasutades teadlikult erinevaid õpi- ja kasvukeskkondi.

Oluliseks peame lapse **iseseisvuse, vastutustunde ja igapäeva- ja tulevikuoskuste** kujunemist. Lapsi suunatakse tegema jõukohaseid valikuid, osalema ühistegevustes, panustama oma õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisse ning võtma vastutust iseenda ja ümbritseva keskkonna eest.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti.

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärk on koostöös perega toetada lapse terviklikku arengut ning kujunemist aktiivseks, vastutustundlikuks ja hoolivaks inimeseks. Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, kus laps tunneb end turvaliselt, kogeb õppimisrõõmu ning õpib maailma tundma mängu, uurimise ja praktilise tegevuse kaudu.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted:

- õppe- ja kasvatustegevus põhineb **projektõppel**, kus õppimine lähtub laste huvidest ning toimub mängu ja praktiliste kogemuste kaudu;
- lapse **iseseisvuse ja igapäevaoskuste kujunemine**, lähtudes põhimõttest, et kõik, mida lapsed saavad ja suudavad, teevad nad ise;
- lapse arengut toetatakse **pere ja lasteaia koostöös**, pöörates tähelepanu lapse huvidele, annetele ja arenguvajadustele;
- lapse **tervise hoidmine ja edendamine** ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- **õpikeskkond** on turvaline, liikumakutsuv ja kiusamisvaba, inspireeriv ja koostöine;
- **õpetaja on** õppeprotsessis lapse **arengu toetaja ja koostööpartner** ning inspireerivate ja turvaliste õpikeskkondade looja;
- Eesti **kultuuritraditsioonide väärtustamine** ning teiste kultuuride eripäradega arvestamine.

2.3. Lasteaia õpikäsitus.

Raadi Põhikooli lasteaia õpikäsitus lähtub arusaamast, et **laps on aktiivne**, uudishimulik ja loov õppija, kes õpib **mängu**, **uurimise** ja **praktilise kogemuse** kaudu. **Õppimine toimub elulähedaselt ja lapsepäraselt**, näiteks matemaatiliste oskuste arendamisel mängitakse poemänge, loendatakse mänguasju, võrreldakse esemete suurusi ja hulki, korraldatakse mõõtmiskatseid jms. Keeleõpe sisaldab palju jutustamist, vestlemist, liisusalme, lugusid ja rollimänge, et toetada laste keelelist arengut loomulikul viisil. Loodusteadusi ja keskkonnaharidust omandatakse õuesõppe meetoditel, looduses viibimise, taimede ja loomade jälgimise ning nende eest hoolitsemise kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevus põhineb **projektidel**, mis toetavad lapse loomulikku uudishimu, aktiivset tegutsemist, koostööd ja õppimise mõtestamist ning lähtuvad laste huvidest. Projektõppes sõnastatakse õpieesmärgid koos lapsega ning lapsel on võimalus küsida, katsetada, teha valikuid, avaldada oma arvamust ning osaleda õppimise kavandamises ja selle üle reflekteerimises.

Õpetaja roll on luua koostöös laste ja vanematega turvaline, inspireeriv ja **arengut toetav keskkond**, märgata lapse huvisid ja arenguvajadusi ning toetada last õppimisprotsessis, et sünniks sügav õppimine. Lapsed ja õpetajad loovad koos mängu, ideid, projekte ja õpiruumi. Õpetaja kaasab õppeprotsessi ka lapsevanemaid, edastades pidevalt infot õppetegevuse kohta

ning kaasates neid võimalusel rühma õppe- ja huvitegevustesse, näiteks läbi vanema töö või huviala tutvustamise, koduse projekti jms.

Õppimist toetab **paindlik ja mitmekesine õpi- ja kasvukeskkond**, kus kasutatakse teadlikult nii rühmaruumi, koridori, õueala kui ka teisi õppimist toetavaid keskkondi ning on pidevas muutumises. Keskkonna kujundamisel peame oluliseks koosloomet, liikumisvõimalusi, õuesõpet ning lapse igapäevaasokuste ja vastutustunde kujunemist. Lapsi julgustatakse tegema ise kõike seda, millega nad on võimelised toime tulema. Näiteks riietuma, endale toitu serveerima, koostöös õpetajaga voodipesu vahetama, prügi viima jne.

2.3.1. Projektõpe.

Raadi Põhikooli lasteaias viiakse õppe- ja kasvatustegevusi läbi erinevaid valdkondi ja tegevusi lõimides. Lõimitud õppe tõhusaks rakendamiseks viime õppetegevusi läbi uurimuslikku projektõpet rakendades. **Projektõpe toetab lapse** aktiivset rolli õppimises, sest projektide teemad lähtuvad otseselt laste mängust, huvidest, tähelepanekutest ja kogemustest.

Projekti käigus uurivad lapsed üht teemat pikema aja vältel otsides vastuseid oma küsimustele ning luues uusi teadmisi seostes varasemate kogemustega. **Õpetaja ülesanne on** toetada laste uudishimu, siduda õpitu õppekava õpitulemustega ning luua keskkond, mis innustab lapsi arutlema, katsetama, looma, probleeme lahendama ja saadud teadmiste üle reflekteerima, et õpitu muutuks laste jaoks tähenduslikuks.

Projektõpet iseloomustavad järgmised tunnused¹:

- lähtumine lapse huvidest – selleks, et lapsed oleksid õppetegevustes võimalikult motiveeritud ja kaasahaaratud, lähtutakse uurimisobjektide ja tegevuste valikul laste uudishimust ja huvist;
- laps on tegevuses aktiivne – lapsed omandavad teadmisi uurimise, küsimustele vastuste otsimise, eksperimenteerimise ja avastamise abil. Lapsed on suunatud oma tegevust analüüsima, järeldusi tegema ja uusi sihte seadma;

¹ Lahe, Kristina. Projektõpe lasteaias. Lapse arengu toetamine tema loomupärase uudishimu kaudu. Tallinn, 2021. Lk 27.

- õpetajal on toetav ja organiseeriv roll – õpetaja on õppetegevuste toetaja ja suunaja. Õpetaja selgitab välja laste eelnevad teadmised ja oskused ning lähtub nendest õppekogemuste organiseerimisel;
- autentne õpikeskkond – avastamiseks ja uurimiseks ning teemaga tutvumiseks kasutatakse võimalikult palju ehedaid materjale, objekte ja keskkondi – käiakse uurimise retkedel, kaasatakse asjatundjaid;
- koostöine õppimine – õpetaja aitab moodustada väiksemaid gruppe, lähtudes laste arengutasemest ja huvidest ning loob võimalused uurimiseks, loomiseks, eksperimenteerimiseks ja koostöiseks probleemide lahendamiseks;
- õppimise dokumenteerimine – projekti käigus kogub õpetaja tõendeid lapse õppimisest: fotod, ülestähendused, uurimistulemused, meisterdused, arvamused, ennustused, küsimused, tõekspidamised.
- koostöö lapsevanemate ja kogukonnaga – lapsevanemad ja kogukonna liikmed saavad aidata materjalide leidmisel, oma oskuste ja kogemuste jagamisel. Vanemad saavad kodus arendada sisulisi, projektiga seotud vestlusi.
- demokraatlik lähenemine – õpetaja ja õppijate koostöö, üksteise huvidega arvestamine, kokkulepete sõlmimine nõuab demokraatliku keskkonna kujundamist, kus olulisel kohal on üksteisest lugupidamine ja üksteisega arvestav käitumine;
- õppimisprotsessi suunab arutelu ja refleksioon – tagasivaatavates vestlustes toetatakse laste endi kogutud materjalidele ja loodule luuakse seoseid ja tehakse järeldusi. Arutelud aitavad saadud kogemusi teadvustada ja seada uusi sihte õppimisele.

Projektõpe toetab lapse kujunemist motiveeritud ja uuriva hoiakuga õppijaks, kes tunneb õppimisest rõõmu. Ühise uurimise, arutlemise ja probleemide lahendamise kaudu arenevad olulised tulevikuoskused nagu kriitiline mõtlemine, suhtlemis-, koostöö- ja refleksioonioskused.

2.4. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted

Laps kasvab, areneb ja õpib koostoimes keskkonnaga. **Õpi- ja kasvukeskkond on last ümbritseva vaimse, sotsiaalse, füüsilise ja digitaalse keskkonna kooslus.** Raadi Põhikooli

lasteaias kureerime mitmekesiseid õpikeskkondi, mis toetavad lapse arengut, pakkudes erinevaid tegevusi, kogemusi, teadmisi, oskusi ja suhteid ümbritseva maailmaga. Õppe- ja kasvatustegevuste kavandamisel lähtume printsiibist, et õpitavaga tutvutakse **loomulikus keskkonnas** ning õppesisu valikul lähtutakse **lasteaia lähiümbrusest** s.t putukate, taimede, loomadega ja aastaaegadega tutvume ümbritsevas looduses, lemmiktoidud valmistame lasteaia õppekookides, liiklusmärke õpime tänaval jms.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamise põhimõtted:

- keskkonna loomisel lähtutakse lapse heaolust ja kooli väärtustest;
- luuakse kaasav, sõbralik ja pingevaba õhkkond;
- suunatakse lapsi koostööd tegema ja üksteisega arvestama;
- väärtustatakse lapse huvisid, eripära ja arvamusi;
- tagatakse aeg koos eesmärgistamiseks ja refleksiooniks;
- vajadusel kohandatakse tegevusi, õpet ja keskkonda tagades kõigile lastele võimalused aktiivseks osalemiseks;
- tehakse koostööd vanematega.

Füüsilise keskkonna kujundamise põhimõtted:

- tagatakse laste turvalisus ja heaolu;
- õpikeskkond on avatud, lapsest lähtuv, mänguline ja võimalikult elulähedane;
- luuakse võimalused loomulikuks ja aktiivseks õppimiseks ja liikumiseks nii sise- ja väliskeskkonnas kui õppekäikudel.
- tagatakse praktiliste õppe- ja mänguvahendite kättesaadavus ja mitmekesisus.
- digitaalsete vahendite kasutamine õppeprotsessis toimub õpetaja teadlikul suunamisel ning tehnoloogiat kasutatakse lapse arengut toetaval viisil.

2.5. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu.

Õppe- ja kasvatustegevuse sisu lähtub koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, on vastavuses lasteaia õppe- ja kasvatuseesmärkidega, arvestab üldtunnustatud pedagoogilisi põhimõtteid ja konkreetsetes rühmas laste arengut ning eripära.

2.6. Lapse arengu eeldatavad tulemused vanuseastmeti.

Õppe- ja kasvatustegevuste sisu toetab laste üldoskuste ja valdkondade oskuste arengut.

2.6.1. Üldoskused.

Üldoskused on lapse arengut iseloomustavad suutlikkused. Üldoskused aitavad seada eesmärgi, on õppe- ja kasvatustegevuste tööpõhimõtete valiku aluseks, aitavad hinnata õpisisu eakohasust, toetavad lapse võimete mitmekülgset arengut ja on lapse arengu hindamise aluseks.

Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus, mille käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, uusi oskusi, peegeldab tundeid ja soove, õpib suhtlema, omandab kogemusi ja käitumisreegleid. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

3–4	4–5	5–6	6–7
Keskendub lühiajalisele ja lihtsale mängule täiskasvanu toel.	Keskendub iseseisvalt lühiajalisele ja lihtsale mängule.	Keskendub pikemaajaliselt enda valitud mängule.	Suudab mängule keskenduda.
Kasutab mänguasju tavapärasel moel (nt sõidutab autot, paneb nukule mütsi pähe).	Kasutab mängus õpetaja antud või olemasolevaid vahendeid ning jälgendab lihtsaid tegevusi.	Kasutab mängus vahendeid iseseisvalt, asendades neid vajadusel muu sobivaga.	Kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid.
Matkib tuttavaid olukordi (nt söögi tegemine, magama panek) oma kogemustest lähtuvalt.	Rakendab mängudes fantaasiaelemente, sidudes isiklikke kogemusi.	Rakendab mängudes erinevatest allikatest saadud kogemusi, teadmisi ja muljeid.	Rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi.

Soovib teiste algatatud mängus osaleda, võib vajada julgustust ja tuge.	Algatab lihtsamaid mängu (nt „teeme kooki”).	Algatab mängu ja toob neisse uusi ideid.	Näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust.
Algatab lihtsaid mängu (nt autosõit).	Algatab lihtsama sisuga lühiajalisi mängu.	Mängib üksi ja koos kaaslasega ning muudab mängu kulgu.	Algatab mängu ja arendab mängude sisu.
Mängib lihtsat rollimängu täiskasvanu toel.	Võtab mängudes lihtsamaid rolle, kasutades matkimisel liikumist, kõne ja hääletooni.	Omandab mängudes rollidele iseloomuliku käitumise, tuginedes oma kogemusele.	Täidab mängudes erinevaid rolle.
Mängib mängu ja püüab teha koostööd eakaaslastega (paaris, väikeses grupis) täiskasvanu toel.	Algatab mängu, leiab mängukaaslased ja püüab nendega arvestada.	Suudab mängudes ülesandeid ja rolle jaotada ning kokkuleppeid sõlmida.	Suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele.
Osaleb reeglitega mängus koos täiskasvanuga (nt peitus) ja suudab oodata oma korda.	Järgib tuttava mängu reegleid koos kaaslastega, vajadusel täiskasvanu abiga.	Järgib mängureeglite täitmist enda ja teiste poolt.	Järgib mängu reegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada.
Tunneb rõõmu koostööst täiskasvanu toel.	Õpib oma tundeid võidu ja kaotuse korral väljendama, võib selleks vajada täiskasvanu tuge.	Väljendab oma tundeid võidu ja kaotuse korral ning mõistab, et mängus on võimalik veel proovida.	Tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni. Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

3–4	4–5	5–6	6–7
Suudab lühiajaliselt (5–10 min) keskenduda huvipakkuvale tegevusele, vajades täiskasvanu juhendamist.	Suudab huvipakkuvatele tegevustele keskenduda mõnda aega (10–15 min) ning suudab alustada ja lõpetada tegevuse, vajadusel täiskasvanu toel.	Suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda (15–20 min), viib alustatud tegevuse lõpule.	Suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda.
Saab aru lihtsatest ja tuttavatest lausetest ning reageerib kuuldule enamasti konkreetse tegevusega, täiskasvanu juhendamisel.	Täidab täiskasvanu poolt antud ülesande, vastates lihtsatele küsimustele.	Reageerib sobivalt täiskasvanu juhiste ja osaleb lühikeses arutelus.	Saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi.
Järgib täiskasvanu toel üheosalist juhist (nt „Palun pese käed”).	Täidab kaheosalist juhist, kui tegevused on tuttavad ja lihtsad (nt „Palun pane riided selga ja pese käed”), vajadusel täiskasvanu toel.	Täidab iseseisvalt lihtsamat kahe- kolmeosalist juhist, kui tegevused on seotud igapäevatoimingute ga (nt „Palun pane riided selga, siis jalanõud jalga ja lõpuks mine mänguplatsile”).	Suudab täita kahe- kolmeosalist igapäevast juhist või korraldust.

Väljendab täiskasvanu abil oma mõtteid lihtsate lausetega ja esitab küsimusi.	Väljendab oma mõtteid, kasutades lihtsamaid põhjendusi (nt „sest mulle ei meeldi”) ja küsimusi (nt „kuidas see töötab?”) ning arutleb igapäevaste teemade üle, vajadusel täiskasvanu suunamisel.	Esitab küsimusi, avaldab arvamust (nt „Ma arvan, et...” ja arutleb lihtsate probleemide üle (nt mida teha, kui keegi on kurb).	Esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada.
Rühmitab täiskasvanu toel esemeid ühe selge ja nähtava tunnuse järgi (nt kõik punased klotsid).	Rühmitab esemeid kahe erineva nähtava tunnuse alusel (nt kollased suured pallid).	Oskab rühmitada esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste ning ühe ja sama eseme mitme erineva tunnuse järgi (nt pall on ümmargune, punane ja mängimiseks).	Oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada.
Kirjeldab täiskasvanu suunamisel üksteisele järgnevaid tegevusi, mis on seotud isikliku kogemusega (nt „vihma sadas, ei saanud õue minna“).	Eristab hulkade suurust ja proovib loendada või järjestada ning kirjeldab lihtsaid põhjus-tagajärg seoseid igapäevastes olukordades (nt „kuna sa jooksid, siis kukkusid“).	Suudab iseseisvalt loendada, võrrelda hulki ja oskab kirjeldada sündmuses ning nähtuses põhjus-tagajärg seoseid.	Saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna.
Tegutseb, uurib, katsetab enamasti kogemuspõhiselt ja	Konstrueerib, katsetab ja uurib erinevaid võimalusi	Kasutab teadmisi igapäevastes situatsioonides ja	Kasutab õpitut erinevates olukordades ja

matkides, vajades täiskasvanu tuge.	– lahendab lihtsamaid praktilisi probleeme (nt „eelmine kord see vahend sobis, proovin uuesti“), kuid võib vajada täiskasvanu suunamist.	oskab põhjendada oma valikuid ja otsuseid lühidalt (nt „ma tegin nii, sest eelmine kord see töötas“).	probleeme lahendades.
Valib vahendeid ja lahendab probleeme enamasti katse-eksituse abil (nt proovib mitut erinevat eset, kuni üks sobib).	Valib vahendeid ja osaleb lihtsates praktilistes probleemilahendustes, kus saab proovida erinevaid vahendeid (nt ehitusklotsid, loovmaterjalid).	Valib tuttavate ülesannete puhul sobivaid vahendeid ja võtteid ning lahendab probleeme, tuginedes varasemale kogemusele.	Kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

Eneseregulatsiooni oskused

Eneseregulatsioon tähendab lapse võimet juhtida oma tähelepanu, mälu, käitumist ja impulsse. See aitab tal olukordadele paindlikult reageerida, seoseid märgata ja lahendusi leida. Tänu sellele suudab laps keskenduda, juhiseid meeles pidada ja mitme asjaga korraga toime tulla. Eneseregulatsioon on eriti oluline lapse sujuval üleminekul lasteaiast kooli.

3–4	4–5	5–6	6–7
Väljendab oma emotsioone füüsiliselt (nt nutt, kallistamine).	Kirjeldab lihtsamaid emotsioone täiskasvanu toel (nt olen rõõmus, olen kurb).	Suudab emotsioone kirjeldada – mis teeb kurvaks või õnnelikuks – ja õpib mõistma ka keerukamaid tundeid (nt uhkus, häbi jm).	Suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada.

Osaleb täiskasvanu toel mängudes ja igapäevategevustes.	Algatab mõningaid mängu ja tegevusi täiskasvanu suunamisel.	Kavandab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatu enamasti lõpuni, kuid võib vajada täiskasvanu abi.	Kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni.
Järgib lihtsamaid juhiseid täiskasvanu suunamisel ja keskendub lühiajaliselt alustatud tegevusele.	Lahendab ülesandeid ja teeb koostööd kaaslastega, vajades täiskasvanu juhendamist.	Tegutseb iseseisvalt ja grupis eesmärgipäraselt, suutes keskenduda ja pingutada ülesannete täitmisel, vajadusel täiskasvanu toel.	Suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda.
Saab aru lihtsamatest käitumisreeglitest ning püüab neid täiskasvanu toel igapäevategevustes järgida.	Oskab tuttavas keskkonnas sobivalt käituda ning teab, mida tohib, mida mitte.	Oskab avalikus ruumis (nt teater, kontsert, liiklus) sobivalt käituda ja lähtuda kokkulepitud reeglitest.	Oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele.
Osaleb täiskasvanu suunamisel rahunemist soodustavates tegevustes.	Õpib täiskasvanu toel vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.	Oskab vajadusel iseseisvalt kasutada lihtsamaid vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.	Oskab vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi.
Saab hakkama lihtsamate eneseteenindamise toimingutega (riietumine, söömine, tualeti	On omandanud esmased eneseteenindamise ja tööharjumused, võib vajada täiskasvanu tuge.	Saab hakkama eneseteenindamisega ja on omandanud enesekohased tööharjumused (isiklike asjade	Saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

kasutamine) ja töõharjumustega (lehtede riisumine, mänguasjade koristamine).		hoidmine, vahendite heaperemehelik kasutamine).	
--	--	---	--

Sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka partnereid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda eetilistest tõekspidamistest. Enesekohaste oskuste all mõistetakse lapse suutlikkust eristada ja teadvustada oma oskusi, võimeid ja emotsioone, juhtida oma käitumist.

3–4	4–5	5–6	6–7
Suhtleb eakaaslastega ja tuttavate täiskasvanutega.	Alustab vestlust, osaleb mängudes ja räägib oma mõtetest.	Vestleb vabalt, loob ja hoiab sõprussuhteid.	Tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda.
Märkab täiskasvanu suunamisel teise lapse tundeid, reageerib lihtsatele emotsioonidele (rõõm, kurbus).	Märkab teiste tundeid, püüab lohutada või aidata.	Arvestab teiste tunnetega grupitegevustes.	Püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses.
Jagab mänguasju täiskasvanu julgustusel.	Teeb koostööd väikeses grupis, lihtsates olukordades pakub ja küsib abi.	Töötab grupis ühise eesmärgi nimel, abistab vajadusel kaaslast.	Oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd ning osutab ja küsib vajadusel abi.
Mõistab lihtsate olukordade sobivust täiskasvanu abil.	Tunneb ära sobimatu käitumise, kui sellele viidatakse ning leiab	Teeb ise valikuid käitumisviiside vahel ja õpib neid	Teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi

	täiskasvanu suunamisel sobiva käitumisviisi.	tagajärgedega seostama.	vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi.
Järgib lihtsaid kokkuleppeid ja õpib viisakusreegleid täiskasvanu juhendamisel.	Tuletab meelde ja püüab järgida rühma kokkuleppeid ning lihtsamaid viisakusreegleid, vajadusel täiskasvanu toel.	Järgib rühma reegleid ja üldtunnustatud viisakusreegleid.	Järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme.
Märkab, et inimesed võivad välja näha erinevad (nt nahavärv, kasv).	Teab, et inimestel võivad olla erinevad vajadused (sh toevajadused) ja kombed.	Räägib erinevustest avatud ja mõistval viisil.	Mõistab, et inimesed võivad olla erinevad.
Avaldab eelistust kahe valiku vahel.	Pakub ideid tegevuste osas.	Arutab valikuid ja otsustab koos kaaslastega.	Osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides.
Proovib uut tegevust täiskasvanu toel.	Tegutseb muutunud olukorras täiskasvanu juhiste toel.	Püüab uudsetes olukordades ise hakkama saada, vajadusel küsides täiskasvanu abi.	Suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.

2.6.2. Valdkondlikud oskused.

Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks lapse elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika. Valdkondade kaupa esitatud õppesisu ja -tegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuslikust põhimõttest. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused.

Mina ja keskkond

Valdkond toetab lapse terviklikku arengut, aidates tal mõista iseennast, teisi inimesi ning ümbritsevat sotsiaalset, loodus- ja tehiskeskkonda. Valdkonna kaudu kujunevad lapse väärtushinnangud, keskkonnateadlikkus, sotsiaalsed oskused ja turvaline käitumine igapäevaelus. „Mina ja keskkond“ annab teistele õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadele temaatilise sisu, võimaldades õppetegevusi omavahel lõimida ja seostada lapse igapäevaste kogemustega.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- toetada last iseenda ja ümbritseva maailma tundmaõppimisel ja mõistmisel;
- suunata last ümbritsevat maailma mängu, uurimise, vaatluse ja igapäevatoimingute kaudu märkama, kogema ning avastama;
- suunata last küsimusi esitama, probleeme märkama ja püstitama, arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeltusi tegema;
- kujundada keskkonda hoidvat ja turvalist käitumist ning õpetada materjale ja vahendeid säästlikult kasutama;
- suunata last väärtustama keskkonda, enda ja kaaslaste kultuuri ning traditsioone, tervist ja heaolu;
- suunata last märkama ning mõistma sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, tehiskeskkonna ja digikeskkonna eripärasid ning nendevahelisi seoseid.

Alavaldkond	3-4	4-5	5-6	6-7
Mina	Ütleb küsimise korral oma ees- ja perekonnanime, vanuse ja soo (poiss, tüdruk) ning nimetab täiskasvanu abiga oma lemmiktegevuse .	Kirjeldab enda välimust ja ennast lihtsate omaduste kaudu (nt kiire, rõõmus, meeldib joonistada).	Kirjeldab oma iseloomu ja huve detailsemalt, oskab võrrelda end sõpradega.	Oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid.

Kehaosad ja privaatsus	Osutab küsimise korral peale, kätele, jalgadele, silmadele, suule, ninale ja kõrvadele ning nimetab nende kehaosade peamist otstarvet (nt kõrvadega kuulatakse).	Tunneb oma kehaosi, teab nende lihtsamaid ülesandeid ning mõistab, et mõned kehaosad on privaatsed ja kuuluvad ainult talle.	Kirjeldab kehaosi (sh erinevaid organeid) ja nende ülesandeid, kirjeldab poiste ja tüdrukute erinevusi, teab, millised kehaosad on privaatsed, ning oskab seista oma isiklike piiride eest.	Oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest.
Kodu, pere, pere-traditsioonid	Räägib, kellega ta koos elab ja oskab kirjeldada pereliikmeid.	Kirjeldab, mida talle meeldib oma perega teha, toob näiteid kodust (nt kortermaja, eramaja) ja kommetest.	Kirjeldab oma pere kombeid, erinevaid ruume kodus ja nende otstarvet.	Oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone.
Ametid	Nimetab igapäevaelust tuttavamaid ameteid (nt õpetaja, arst).	Nimetab mõningaid ameteid ja oskab kirjeldada, mida nad teevad.	Nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid ja räägib, kelleks tahab suurena saada.	Oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid.
Eesti sümbolid ja kultuuri-traditsioonid	Teab, et elab Eestis, kus räägitakse eesti keelt, tunneb ära Eesti lipu,	Nimetab Eesti riigi sümboleid (lipp, hümn, vapp, lind, lill, kivi) ja nimetab	Teab Eesti Vabariigi presidendi nime ja nimetab mõningaid	Oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsio

	rahvuslinnu ja - lille ning nimetab küsimise korral pühadega seotud tegevusi.	mõnda rahvuspüha/- tava (nt mardipäev, laulu- või tantsupidu).	tuntud Eesti kultuuritegelasi ning kirjeldab tuntumaid rahvakombeid.	one ning olulisemaid kultuuritegelasi.
Erinevuste mõistmine	Märkab, et teised lapsed võivad käituda või välja näha erinevalt.	Toob võrdluses välja inimeste erinevusi (keel, toit, riietus) ja vajadusi.	Oskab selgitada inimeste erinevusi (nt kuidas inimesed erinevad keele, toidu või riietuse poolest) ja märgata vajadusi ning kultuuritraditsio one.	Saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsio onid.
Turvalisus, abi kutsumine	Nimetab esemeid, mis võivad olla ohtlikud (nt nuga, käärid) ja räägib täiskasva nule, kui kardab või on saanud haiget.	Nimetab ohtlikke esemeid ja tegevusi (nt terariistad, män gimine ohtlikes kohtades) ja teab, et abi saamiseks tuleb pöörduda usaldusväärse täiskasvanu poole (nt politseinik, õpetaja), nimetab hädaabi numbrit 112.	Teab, kuidas turvaliselt käituda (nt ohtude ennetamine ja märkamise) ja kirjeldab, millal tuleb helistada hädaabinumbril ning millist infot helistades edastada.	Oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda.
Tervis ja keskkond	Teab, et värske õhk, liikumine ja tervislik toit on kasulikud ja	Nimetab tervist toetavaid tegevusi keskkonnas (nt	Teab, milline keskkond, tegevus või käitumine aitab	Oskab kirjeldada, kuidas ümbristev

	oskab neid oma enesetundega seostada.	värskes õhus viibimine, puhtas vees ujumine).	tervist hoida ja milline kahjustab.	keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida.
Hammaste tervis	Teab, et hambaid peab pesema ja nimetab hammaste hooldamise vahendeid.	Nimetab hammaste jaoks kasulikke ja kahjulikke toiduaineid ning oskab selgitada, miks ja kuidas tuleb hambaid pesta.	Nimetab hammaste tervise jaoks vajalikke tegevusi (hammaste pesemine, tervislik toitumine, hambaarsti juures käimine).	Oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist.
Isiklik hügieen	Teeb hügieenitoiminguid (nt käte pesu, nuuskamine) täiskasvanu suunamisel ja vajadusel abiga.	Teab vajalikke hügieenitoiminguid ning teeb neid iseseisvalt täiskasvanu meeldetuletusel.	Selgitab hügieenitoimingute vajalikkust ja järgib igapäevaseid hügieeniharjumusi iseseisvalt.	Oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid.
Inimese mõju keskkonnale: loodushoid, säästev areng	Hoiab täiskasvanu juhendamisel lihtsate tegevuste kaudu keskkonda (nt sorteerib prügi).	Teab, miks on vaja loodust hoida ja osaleb keskkonnasäästlikes tegevustes.	Selgitab, millised teod võivad mõjutada keskkonda ja miks on oluline loodust hoida ning mis juhtub, kui seda mitte teha.	Märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt.

Kodukoha eripära ja loodus	Kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kodukoha loodust ja tunneb jalutuskäigul ära tuttavaid kohti.	Nimetab konkreetseid looduselemente oma kodukohas (nt meie kodu lähedal on järv, seal on suured puud).	Tunneb ja nimetab kodukoha loodusobjekte (nt Emajõgi, Munamägi), loomi, taimi ja mõisteid (nt linn, küla, mets, park, meri).	Tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust.
Looduse sõltuvus ajatsüklitest	Nimetab täiskasvanu juhendamisel ööpäeva osasid (hommik, lõuna, õhtu, öö) ja kirjeldab nendega seotud tegevusi ning tutvub erinevate aastaegadeaga.	Eristab ja nimetab ööpäeva osasid ja aastaagu, seostab neid mõne tüüpilise loodusnähtuse ja tegevusega (nt sügisel lehed langevad ja me riisume lehti).	Kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, aastaring.	Oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites.
Loodusnähtused	Nimetab erinevaid ilmastikunähtusi (nt sajab vihma, tuul puhub) ja mõningaid aastaajale omaseid tunnuseid täiskasvanu suunamisel.	Kirjeldab täiskasvanu toel aastaagu seoses ilmastiku- ja loodusnähtustega.	Kirjeldab erinevaid ilmastikunähtusi ning oskab neid seostada aastaegadeaga.	Oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest.
Ohud seoses keskkonnaga	Arutleb täiskasvanu juhendamisel ohtlike olukordade üle looduskeskkonnas	Nimetab tegevusi, mis võivad olla ohtlikud nii loodus- kui tehiskeskkonnas	Oskab nimetada, mida tuleb teha ohutuse tagamiseks	Oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate

	as (nt ohud metsas, veekogudel).	(nt ujumine täiskasvanu järelevalveta, rattasõit kiivrita).	erinevates keskkondades.	tegevustega ja olukordadega.
Liiklus	Nimetab liiklusvahendeid ja tunneb ära tuttavaid liiklus märke (nt valgusfoor, ülekäigurada) ning selgitab täiskasvanu abiga nende tähendust.	Arutleb ohtude ja ohtlike olukordade üle tänaval ning teab mõningaid liiklusreegleid (nt sõiduteed ületades tuleb peatuda, vaadata, veenduda).	Selgitab käitumisreeglei d tänaval ja teab, et liikluses tuleb olla tähelepanelik ja ettevaatlik ning käitub ohutult erinevates liiklusolukordad es.	Oskab liikluses ohutult käituda.
Tervislik toitumine	Arutleb täiskasvanu abiga, miks juur- ja puuviljad on kasulikud.	Nimetab, mis on tervisele kasulikud ja kahjulikud söögid ja joogid (sh vee tähtsus).	Teab ja oskab selgitada, milliseid toiduaineid on vaja iga päev süüa rohkem ja milliseid vähem, et olla terve.	Oskab kirjeldada, mida tähendab tervislik ja mitmekesine toitumine.
Tervise väärtustamine	Arutleb täiskasvanu abiga, miks on uni ja liikumine vajalik.	Nimetab tervist hoidvaid tegevusi (tervislik toitumine, kehaline aktiivsus, uni, puhkus).	Teab ja selgitab, miks uni, puhkus ja liikumine mõjutavad tervist.	Oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel.
Kiusamisvaba käitumine	Arutleb täiskasvanu juhendamisel, miks löömine, narrimine või halvasti	Mõistab täiskasvanu toel, et teiste inimeste suhtes tuleb olla salliv ja tunneb ära	Teab, et vägivald ja kiusamine on vale, ning oskab ennetada, märgata ja	Oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole

	ütlemine ei ole lubatud.	kiusamiskäitumise.	vajadusel abistada.	lubatud käitumine.
Raha	Arutleb täiskasvanu juhendamisel, mis on raha ja milleks seda kasutatakse.	Teab, et täiskasvanud käivad tööl raha teenimiseks ja arutleb, et raha eest saab osta vajalikke asju (nt toit, riided) ning õpib mängudes raha kasutamist.	Selgitab raha kasutamise otstarvet – et see on mõeldud asjade ostmiseks, teenuste eest tasumiseks ja mõistab raha väärtust (nt seda peab koguma või säästma).	Oskab selgitada raha otstarvet.
Digi-turvalisus	Nimetab täiskasvanu juhendamisel kodus ja lasteaias kasutatavaid digiseadmeid (nt arvuti, telefon) ja teab mõningaid ohtusid nende kasutamisel.	Arutleb täiskasvanu suunamisel digikäitumise reeglite üle (nt piiratud aeg ekraani vaatamiseks, võõrastele ei ütle oma nime).	Teab, kuidas digitehnoloogiat eesmärgipäraselt kasutada (nt õppimiseks, joonistamiseks), nimetab mõningaid ohte digikeskkonnas (nt isikliku info jagamine, tundmatute linkide avamine).	Teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas.
Digivahendite kasutamine	Kasutab koos täiskasvanuga lihtsamaid robotikaseadmeid ning oskab neid hoida.	Kasutab täiskasvanu juhendamisel digivahendeid, täidab lihtsaid ülesandeid (nt foto tegemine, äpi avamine) ja	Oskab digivahendeid, sh robotikaseadmeid, kasutada konkreetse eesmärgiga, iseseisvalt,	Oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelelikult ja loovalt kasutada ning juhib lihtsamaid

		suudab programmeerida lihtsamaid robotikaseadmeid.	paaris või väikerühmas järgides kokkulepitud reegleid.	robotikaseadmeid.
--	--	--	--	-------------------

Keel ja kõne

Valdkond toetab lapse suhtlemisoskuse, mõtlemise, eneseväljenduse ning õppimisoskuste kujunemist. Keele omandamine toimub igapäevase suhtlemise, mängu, kuulamise ja erinevate kogemuste kaudu, kus laps õpib keelt mõistma ja teadlikult kasutama. Valdkond “keel ja kõne” hõlmab keelekasutust, suhtlemist, kuulamist, jutustamist, lugemise ja kirjutamise eelostuste arendamist ning lastekirjandusega tutvumist.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ning igapäevatoimingutes, arvestades lapse vanust ja keeleoskuse taset;
- luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ning teiste keelte ja kultuuridega tutvumiseks;
- toetada keele omandamist erinevate meelte kaasamise ning näitlikustamise kaudu, kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja erinevaid õppevahendeid;
- suunata last õpitut kordama ja kasutama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lasteaeda;
- õpetada last suhtlemisel eesmärgipäraselt ja olukorrale vastavalt keelevahendeid kasutama;
- suunata last ettelugemise, illustratsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise ja oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ning väärtustama;
- toetada lapse lugemishuvi ning lugemis- ja kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ning erinevate õppe-, mängu- ja digivahendite abil;
- toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu.

Alavaldkond	3-4	4-5	5-6	6-7
Kirjalik kõne	Tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas, nimetab üksikuid tähti ja tunneb kirjapildis ära oma nime.	Tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõna des (v.a häälikuühendites), häälib täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu ning tunneb ära ja nimetab tuttavamaid tähti.	Määrab hääliku asukoha (alguses, keskel, lõpus) häälikuühendita sõnas, teab enamikku tähti ning loeb üksikuid sõnu kindlas situatsioonis (nt poe- ja tänavanimed, sildid).	Tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu.
	Matkib lugemist ja kirjutamist erinevatel viisidel või vahenditega.	Kirjutab üksikuid talle tuttavamaid tähti ja oma nime.	Oskab kirjutada enamikke joonistähti ja täiskasvanu juhendamisel üksikuid tuttavaid sõnu.	Oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega.
Hääldamine	Hääldab õigesti enamikku emakeele häälikuid (v.a r-häälik) ja lihtsamatest häälikutest koosnevaid konsonantühendeid (-nt, -lt, -mp jne).	Hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja 3–4-silbilisi tuttava tähendusega sõnu.	Kordab järele ja hääldab õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu.	Oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid.

Sõnavara	Kasutab igapäevases suhtluses tuttavaid sõnu, sh liitsõnu ja moodustab kahe- kuni kolmesõnalisi lauseid.	Laiendab oma sõnavara (vastandsõnad, omadussõnad jne) ja kasutab seda lihtsates lausetes igapäevases suhtluses.	Kasutab keerukamaid lauseid, moodustab vajaduse korral sõnu uudsete objektide, nähtuste või tegevuste tähistamiseks (nt nuga õuna koorimiseks – õunanuga).	Valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada.
Suhtlemine	Algatab ise aktiivselt suhtlust ning suhtleb meelsasti eakaaslastega koostegevuses.	Algatab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi ka väljaspool situatsiooni, vahetab vesteldes muljeid oma kogemuste põhjal ning esitab küsimusi (nt Miks ta nii tegi? Kuidas teha?).	Püsib enda või teiste algatatud teemas, vajaduse korral kohaneb teemamuutustega.	Tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga.
	Jutustab täiskasvanu abiga pildiseeria järgi, öeldes iga pildi kohta ühe lausungi.	Jutustab täiskasvanu vähese abiga nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3–5 lausungiga (nt mida ta tegi kodus pühapäeval).	Jutustab pildi või kogemuse põhjal seotud lausungitega, kasutades sidesõnu.	Oskab jutustada pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse põhjal, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma tundeid.

	Reageerib täiskasvanu lihtsamatele juhistele.	Saab täiskasvanu abiga aru kuuldust ning oskab sellele sobivalt reageerida.	Saab aru kuuldu peamisest sisust, oskab sellele reageerida ja sobivalt vastata.	Saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida.
	Püüab oma mõtteid ja soove väljendada täiskasvanu suunavate küsimuste abil.	Suudab oma mõtteid väljendada lihtsate lausetega tuttavates olukordades.	Räägib oma kogemustest ja tähelepanekutest, väljendades oma mõtteid arusaadavalt.	Oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda.
	Kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid (sh koondlauseid).	Kasutab kõnes lihtsamaid põimlauseid.	Kasutab kõnes põimlauseid ja lihtsamaid liitlauseid.	Kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid.
	Loeb täiskasvanu abiga lihtsamaid liisusalme.	Loeb peast liisusalme/luuletusi.	Teab peast mõnda eestikeelset laulu või luuletust.	Teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

Eesti keel kui teine keel

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- luua lapsele turvaline ja toetav keskkond, kus ta julgeb eesti keelt kasutada ning kogeb suhtlemisest eduelamusi;
- arvestada lapse varasema keelekogemuse, eesti keelega kokkupuute ning individuaalsete arenguvajadustega;
- kasutada selget, lihtsat ja eakohast kõnet ning toetada keele mõistmist visuaalsete vahendite, näitlikustamise ja korduste abil;

• toetada eesti keele omandamist mängu, laulude, liikumise, rollimängude ja igapäevaste tegevuste kaudu; • väärtustada lapse emakeelt ja kultuuritausta ning teha koostööd lapsevanemate ja tugispetsialistidega lapse keelelise arengu toetamiseks.			
3-4	4-5	5-6	6-7
Saab aru tuttavatest eestikeelsetest sõnadest.	Saab aru lihtsamatest õpitud sõnadest ja väljenditest, mõistab nende tähendust.	Saab aru õpitud sõnadest ja väljenditest, mõistab nende tähendust ning kasutab neid igapäevasuhtluses eakaaslaste ja täiskasvanutega.	Mõistab tuttavat teemat ja igapäevasuhtluses kasutatavat eestikeelset kõnet.
Kordab järele lihtsamaid igapäevaelus kasutatavaid sõnu ja lausungeid (nt mängin palli, panen riidesse).	Kordab järele õpitud sõnu ja lausungeid ning kasutab neid tuttavate esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks.	Saab aru õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnade tähendusest ja väljendab end lihtsamate keeleliste konstruktsioonide abil.	Tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes.
Õpib täiskasvanu suunamisel, vajadusel viibete, žestide abil aru saama lihtsatest korraldustest, mis on igapäevategevustega seotud (nt hakkame sööma, läheme õue).	Saab aru täiskasvanu toel (viiped, žestid) ja reageerib lihtsatele korraldustele.	Mõistab eesti keelse korralduse sisu ja reageerib sellele vastavalt. Vajadusel toetatakse lapse mõistmist žesti või viipega.	Saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viipega toetatud ja toimib vastavalt.
Õpib aru saama igapäevategevustega seotud küsimustest täiskasvanu toel.	Saab aru igapäevategevusega seotud küsimustest ning püüab täiskasvanu toel	Saab aru lihtsast küsimustest ning proovib neile iseseisvalt vastata, kasutades lihtsamaid	Saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste

	omandatud sõnavara piires neile vastata.	grammatilisi konstruktsioone.	konstruktsioonide piires.
Saab aru üksikutest viisakusväljenditest (tere, palun, aitäh).	Kasutab täiskasvanu suunamisel üksikuid viisakusväljendeid.	Kasutab õpitud viisakusväljendeid, vajadusel täiskasvanu meeldetuletamisel.	Kasutab kõnes sobivaid viisakusväljendeid.
Proovib hääldada täiskasvanu abiga üksikuid lihtsamaid sõnu.	Hääldab täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu.	Kordab täiskasvanu juhendamisel võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud lihtsamaid, erineva häälikupikkusega sõnu.	Suudab korrata võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu.
Tunneb täiskasvanu rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas ja tutvub eesti tähtedega (nt klotsidel, õppemängudes, „rääkivatel seintel”).	Tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõnades (v.a häälikuühendites), häälib täiskasvanu abiga lihtsamaid sõnu ning tunneb ära üksikuid tähti ja kirjapildis oma nime.	Määrab hääliku asukoha (alguses, keskel, lõpus) häälikuühendita sõnas, teab enamikku tähti ja loeb üksikuid sõnu.	Tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2- silbilisi sõnu.
Matkib üksikute eestikeelsete tähtede kirjutamist er inevatel viisidel või vahenditega.	Kirjutab täiskasvanu toel üksikuid talle tuttavaid eestikeelseid tähti.	Kirjutab enamikku joonistähti ja täiskasvanu juhendamisel üksikuid tuttavaid sõnu, sh oma nime.	Oskab kirjutada vähemalt 1–2- silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähtedega.
Õpib täiskasvanu suunamisel üksikuid lihtsamaid eestikeelseid laule ja	Kordab täiskasvanule järgi lihtsamaid eestikeelseid laule või luuletusi.	Teab peast mõnda tuttavat eestikeelset laulu või luuletust.	Teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

liisusalme liigutustega.	koos			
-----------------------------	------	--	--	--

Matemaatika

Valdkond toetab lapse loogilise mõtlemise, probleemilahenduoskuse ning igapäevaelus vajalike matemaatiliste teadmiste ja oskuste kujunemist. Matemaatilisi mõisteid omandab laps mängu, uurimise, avastamise ja praktiliste tegevuste kaudu. Valdkond “matemaatika” hõlmab hulkade, arvude ja arvutamise, suuruste ja mõõtmise, ruumi- ja ajataju ning geomeetriliste kujundite ja mustrite tundmaõppimist. Matemaatikaõpe on tihedalt seotud teiste õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega ning toetab lapse oskust märgata seoseid, võrrelda, järjestada ja põhjendada.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama;
- suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga ning suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ja kompimis- aistingut;
- toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja matemaatiliste mõistete omandamist objektide sarnaste ja erinevate tunnuste ning omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise kaudu.

Alavaldkond	3-4	4-5	5-6	6-7
Hulga mõiste ja võrdlemine	Otsustab, kas ese kuulub või ei kuulu moodustatud hulka.	Rühmitab esemeid kahe erineva tunnuse järgi (nt värv ja kuju).	Rühmitab ja nimetab hulga erinevaid ja ühiseid tunnuseid.	Oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust.

	Moodustab sarnaste tunnuste alusel paarid ja võrdleb neid.	Võrdleb esemete hulki ning otsustab, mida on rohkem, vähem või võrdselt.	Võrdleb hulki kasutades mõisteid ja tutvub märkidega rohkem kui ($>$), vähem kui ($<$) ja võrdselt ($=$).	Oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid <i>rohkem</i> , <i>vähem</i> , <i>võrdselt</i> .
Loendamine ja numbrite tundmine, arvutamine	Loendab 5 piires ja tunneb arvude rida 5ni.	Tutvub arvude ja numbrimärkidega 10ni ja kirjutab neid näidise järgi.	Loendab 12 piires, teab arvude rida 12ni, tunneb ja kirjutab numbrimärke ning nimetab antud arvule eelnevat/järgnevat arvu.	Oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada.
	Mängib koos täiskasvanuga mängu, mis toetavad liitmisest ja lahutamisest aru saamist läbi praktilise kogemuse (nt klotsidest torni ehitamine, poemäng).	Saab aru, et pärast juurde lisamist on esemeid rohkem ja pärast äravõtmist vähem.	Paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab ning võtab ühest hulgast esemeid ära ja lahutab.	Oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke $+$, $-$, $=$.
	Kuulab täiskasvanu matemaatilist jutukest, mis on illustreeritud näitlike vahenditega ja	Koostab koos täiskasvanuga lihtsa matemaatilise jutu kahest hulgast.	Koostab lühikese matemaatilise jutukese kahe hulga kohta (nt „Mul oli 3 õuna, andsin 1 ära“).	Oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesti.

	püüab sellest aru saada.			
Suurused ja mõõtmine, ühikud	Võrdleb kahte eset suuruse (suurem – väiksem), pikkuse (pikem – lühem), laiuse (laiem – kitsam) järgi ning kasutab lihtsamaid mõisteid.	Võrdleb ja järjestab 3 eset suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi ning kasutab vastavaid mõisteid.	Järjestab kuni 5 eset suurustunnuse järgi, leiab vaadeldavast objektist silma järgi suurema - väiksema - sama suure ning kontrollib objekte kõrvutades.	Oskab järjestada kuni viite eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm).
	Tunneb igapäevaelus ära münte ja rahatahti ning kasutab neid mängudes.	Teab, et rahaga saab asju osta ja mõisteid „sent” ja „euro” ning kasutab võrdlemisel mõisteid „kergem” ja „raskem”.	Seob rahasumma kogustega, oskab lihtsamat summat kokku arvutada (nt poemäng) ning tutvub mõõtühikutega (meeter, liiter, kilogramm) ja nende kasutamisevõimalustega.	Teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse.
	Tunneb mängus mõõtmise teel ära erineva pikkusega esemed (nt pikk, lühike).	Mõõdab täiskasvanu toel esemete pikkust nööri või muu vahendiga.	Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (nt pulk, samm) ja võrdleb tulemusi.	Oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nööri vms).
Geo-meetrilised kujundid ja mustrid	Eristab ringi, kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid	Nimetab ja leiab tasapinnalisi kujundeid (ring, kolmnurk, nelinurk),	Tutvub ruumiliste kujunditega kera ja kuup ja märkab sarnasusi ja erinevusi tasapinnaliste	Tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada.

	esemeid lähiümbrusest.	kirjeldab erinevate nelinurkade (ruudu ja ristküliku) sarnasusi ja erinevusi.	kujunditega (ring, nelinurk).	
	Jätkab õpetaja antud mustrit (nt punane-sinine-punane nupp).	Loob ja jätkab mustreid erinevate vahenditega (nt looduslikud materjalid, värvilised esemed).	Loob ja jätkab mustreid, rütme ning märkab neid ümbritsevas keskkonnas (nt põrandaplaadid on kollane-roheline-kollane-roheline, jalajäljed lumel).	Märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.
Orien- teerumine ajas	Kasutab täiskasvanu toel mõisteid: <i>täna, homme, eile.</i>	Kasutab tuttavates olukordades mõisteid: <i>täna, eile, homme, praegu, enne.</i>	Teab, kasutab ja eristab mõisteid: <i>eile, täna, homme, enne, praegu, varem – hiljem, noorem – vanem.</i>	Oskab kasutada õigesti mõisteid <i>eile, täna, homme, enne, praegu, varem – hiljem, noorem – vanem.</i>
	Kordab täiskasvanu järgi nädalapäevade nimetusi ja leiab aastaegadele iseloomulikke tunnuseid (nt piltidel, vestluses vm).	Nimetab täiskasvanu toel ja kirjeldab erinevaid aastaagu, nädalapäevi õiges järjestuses ning tutvub kuude nimetustega.	Teab aastaegade ja nädalapäevade järjestust ning seostab kuid aastaagadega.	Oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaagu õiges järjestuses.

	Kirjeldab aastaaega, millal on tema sünnipäev (nt siis, kui lumi on maas; siis, kui puude lehed lähevad kollaseks).	Teab, millisel aastaajal on tema sünnipäev ja täiskasvanu toel nimetab oma sünnikuud.	Nimetab oma sünnipäeva ja kuud, kasutades vajadusel abivahendeid (nt sünnipäevapuu, kalender).	Oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva.
	Märgab täiskasvanu toel kella liikumist, seostab teatud tegevusi kindla kellaajaga.	Mõistab täiskasvanu toel, et kella suur seier (üleval) näitab täistundi ja tuvastab täistunni kellaaja analoogkellal.	Tuvastab kellal täistundi (analoog- ja digitaalkellal) ja nimetab seda õigesti.	Oskab määrata kellaaega täistundi des.
Orien- teerumine ruumis, õuealal ja paberil	Kasutab täiskasvanu toel lihtsaid ruumilisi mõisteid: peal, all, ees, taga igapäevastes mängudes ja tegevustes.	Määrab enda asukohta teiste laste ja asjade suhtes (nt seisan sõbra taga, olen laua ees), ning täiskasvanu toel vasakut ja paremat poolt.	Määrab eseme (nt robotika vahendi) asukohta teise eseme suhtes ruumis, õuealal (nt GPS kunst) ja paberil kasutades mõisteid all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal.	Orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes: all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal.

Kunst

Valdkond toetab lapse loovuse, kujutlusvõime, eneseväljendusoskuse ja esteetilise tunnetuse arengut. Kunstitegevuste kaudu õpib laps vaatlama, kujutama, kujundama ning kasutama erinevaid materjale, töövahendeid ja tehnikaid. Kunst võimaldab lapsel väljendada oma mõtteid, tundeid ja kogemusi ning mõtestada ümbritsevat maailma talle omasel viisil. Õppimise keskmes on loomisprotsess, katsetamine ja avastamine, mille käigus arenevad lapse peenmotoorika, tähelepanuvõime ja probleemilahendusoskus. Kunsti kaudu õpib laps väärtustama nii enda loomingut, teiste töid kui ka kultuuri- ja kunstipärandit.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- luua lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt;
- toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja iseseisvat lahenduste leidmist;
- luua lapsele võimalused erinevate materjalide ja töövahenditega tutvumiseks, nende omaduste avastamiseks ning olemasolevate oskuste rakendamiseks ja täiendamiseks;
- luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks ning väärtustamiseks;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga ning suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis-, kompimis- ja maitsmisaistingut.

3-4	4-5	5-6	6-7
Leiab täiskasvanu juhendamisel lähimast ümbrusest üksikuid detaile ja objekte ning kujutab neid lihtsustatult.	Leiab täiskasvanu juhendamisel lähimast ümbrusest detaile ja objekte ning püüab neid omavahel seostada ja kujutada.	Leiab lähimast ümbrusest detaile ja objekte ning kujutab neid vabalt ja isikupäraselt.	Oskab leida ümbritsevat vaadeldes detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil.

Kasutab lihtsaid kunstivahendeid (nt värvipliats, pintsel, savi).	Katsetab täiskasvanu juhendamisel erinevaid kunstimaterjale ja väljendab ennast kunstitöö kaudu.	Oskab täiskasvanu juhendamisel mitmekülgseid kunstitehnikaid, materjale ja vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutluspilte.	Oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, materjale ja vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutluspilte.
Kasutab etteantud vahendeid täiskasvanu suunamisel.	Teab, kuidas erinevaid vahendeid ohutult ja sihipäraselt kasutada.	Valib sobivad vahendid ning kasutab neid ohutult ja sihipäraselt.	Kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt.
Kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma kunstitööd lühidalt ja nimetab kujutatud objekte.	Jutustab täiskasvanu suunamisel oma kunstitööst ja õpib väljendama oma arvamust kaaslaste kunstitööde kohta.	Kirjeldab oma töö protsessi, selgitab valikuid ning avaldab teiste tööde suhtes heatahtlikult arvamust.	Oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle.
Kaunistab eseme täiskasvanu valitud vahendite (nt šabloon, tempel vm) ja juhendamise abil.	Kavandab ja kaunistab eseme täiskasvanu suunamisel.	Kavandab, valib vahendid ja kaunistab eseme iseseisvalt.	Koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks.
Teeb täiskasvanu juhendamisel kaaslastega ühistööd.	Jagab töövahendeid kaaslastega ja osaleb ühises kunstitöös.	Teeb iseseisvalt tööd rühmas, järgides kaaslastega ühises kunstitöös kokkuleppeid.	Oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd.
Räägib täiskasvanu suunamisel kunstitööst.	Vaatleb kunstitöid ja jutustab teosest täiskasvanu suunamisel.	Arutleb nii enda kui ka teiste kunstitööde üle, suhtudes kaaslaste töödesse heasoovlikult.	Vaatleb kunstiteoseid ja oskab vestelda.
Kaunistab täiskasvanu abiga rühmaruumi.	Valib täiskasvanu suunamisel kaunistuse tegemiseks vahendid	Oskab iseseisvalt kavandada ja valida kunstivahendid õpi-	Kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel.

	ja paigutab need rühmaruumi.	ja kasvukeskkonna kujundamiseks.	
Tunneb ära tuttavad digiseadmed, kasutab neid koos täiskasvanuga.	Pildistab või filmib täiskasvanu juhendamisel.	Oskab kasutada digiseadmeid iseseisvalt, tehes pilti, videot või salvestades heli.	Loob digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

Muusika

Valdkond toetab lapse emotsionaalset, sotsiaalset, vaimset ja füüsilist arengut ning pakub võimalusi loovaks eneseväljenduseks. Muusikaliste tegevuste kaudu arenevad lapse laulmis-, kuulamis-, liikumis- ja pillimänguoskused, samuti rütmitaju, mälu, tähelepanu ja koostööoskus. Muusikaõpe toimub mänguliste ja elamuslike tegevuste kaudu, pakkudes lapsele rõõmu avastamisest, loomisest ja ühisest musitseerimisest. Valdkond hõlmab laulmist, muusika kuulamist, rütmi, muusikalis-rütmilist liikumist ja pillimängu ning toetab lapse kujutlusvõime, eneseväljenduse ja kultuuriteadlikkuse arengut. Muusika kaudu õpib laps väärtustama nii Eesti muusikapärandit kui ka erinevaid muusikalisi väljendusvorme.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- luua lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest;
- julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetades oma mõtete ja tunnete väljendamist muusikalise tegevuse kaudu;
- luua lapsele võimalused erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks;
- tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit.

Alavaldkond	3-4	4-5	5-6	6-7
Laulmine ja muusika kuulamine	Huvitub laululistest tegevustest (p laksutab, teeb	Laulab peast lihtsamaid õpitud laule rühmaga samas tempos.	Laulab teistega koos ja samas tempos õpitud eakohaseid	Oskab laulda eakohaseid laule

	kaasa kokkulepitud liigutusi), laulab täiskasvanuga kaasa üksikuid fraase ja laululõike.		laule, kasutad es loomulikku häält.	kaaslastega ja üksi.
	Tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalas t ja reageerib muusikale emotsionaalselt (nt plaksutab, kõigutab keha).	Väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud eristuvaid meeleolusid liigutuste ja liikumisega, tunneb kuulmise järgi ära õpitud laulu.	Teab muusikalisi põhimõisteid: aeglane – kiire, kõrge – madal, vali – vaikne, rõõmus – kurb ja oskab nende kaudu kuulatu d muusikat iseloomustada.	Suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada.
	Tunneb ära ja imiteerib looma- ja linnuhääli.	Eristab kõla järgi õpitud pille (nt kõlapulgad, tamburiin, marakas).	Eristab muusikat kuulates enamlevinud pille (nt klaver, viul, flööt).	Eristab õpitud pille tämbri ja kõla järgi.
Pillimäng	Mängib kehapillil (plaksud, patsud) ja lihtsamatel pillidel (nt marakas, rütmimuna, kelluke) täiskasvanuga kaasa,	Mängib rütmipille (nt kõlapulgad, tamburiin, kuljused) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks.	Mängib õpitud pillidel rütmisaateid lasteriimidele ja -lauludele õige hoiu ja mänguvõtetega , ansamblimäng us osaledes alustab ja	Oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpal adele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega.

	eristades kiiret ja aeglast rütmi.		lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos.	
Muusikalis-rütmiline liikumine	Liigub koos täiskasvanuga, reageerides muusika eristuvatele vormiosadele (jooks, kõnd, seisak).	Juhindub muusika meeleolust ja rütmist ning püüab liikumisel nendega arvestada.	Arvestab liikumisel muusika meetrumiga, muudab liikumist muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumise põhjal (tempo, dünaamika, register).	Oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule.
	Sooritab lihtsaid tantsuliigutusi (keerutus kohapeal, poolkük, kand- ja varvasastak, rõhksamm, liigutused ülakeha ja kätega) täiskasvanu ettenäitamisel.	Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (liikumised ringis, kolonnis, paarilisega keerutamine), osaleb laulumängudes.	Esitab õpitud tantse, kasutades eakohaseid tantsuelemente (nt hüpaksamm, liikumised paarilisega).	Oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega.
	Juhindub oma liikumise valikul muusika	Väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu.	Imiteerib ja katsetab loovaid liikumisi,	Oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-

	iseloomust ja täiskasvanu ettenäitamise st.		kasutades erinevaid vahendeid ja arvestades muusika meeleoluga.	rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.
--	---	--	---	--

Liikumine

Valdkond toetab lapse füüsilist, vaimset, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut ning kujundab positiivset hoiakut liikumise ja tervisliku eluviisi suhtes. Liikumistegevuste kaudu arenevad lapse liikumisoskused, koordineerimine, tasakaal, kehatunnetus, enesekindlus ja koostööoskus. Laps õpib maailma tundma aktiivselt tegutsedes, mängides ja erinevaid liikumisviise kogedes. Liikumine on loomulik osa lapse igapäevaelust ning toetab keskendumisvõimet, õppimist ja üldist heaolu.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõteteks on:

- luua lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist nii üksi kui ka rühmas, et ta tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes;
- rikastada lapse tegevusvõimalusi mitmekesiste ja arendavate sportlike tegevustega;
- toetada lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ning kehaliste võimete arengut erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu kaudu;
- suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutustes sooritamisel kasutama mõlemat kätt ning täpsust nõudvates tegevustes domineerivat kätt;
- tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete areng igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste ning juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu.

3-4	4-5	5-6	6-7
Suudab keskenduda tuttavale ja huvipakkuvale	Suudab keskenduda ja sooritada uudseid	Suudab lühiajaliselt pingutada ja keskenduda	Suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele

kehalisele tegevusele täiskasvanu suunamisel.	kehalisi tegevusi täiskasvanu suunamisel.	kehalisele tegevusele ning seda lõpule viia.	kehalisele tegevusele.
Tunneb liikumisel ja mängimisel mõningaid ohutusreegleid, kuid vajab täiskasvanu suunamist ja positiivset eeskju.	Tunneb ja osaliselt järgib liikumisel ja mängimisel reegleid, kuid vajab veel juhendamist ja tuge.	Liikumistegevuses ja mängimisel järgib ohutus- ja mängureegleid, suudab juba teha arukamaid valikuid mänguks ja liikumiseks.	Peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid.
Sooritab põhiliikumisi õpitud harjutustes ja mängudes (põhiliikumisoskused alles arenevad ja kujunevad).	Sooritab põhiliikumisi sujuvalt aktiivses tegevuses ja mängudes.	Sooritab põhiliikumisi sihipäraselt aktiivses tegevuses ja mängudes.	Sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud.
Teeb tasakaalu, painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi ja tegevusi.	Suudab sooritada tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi ja tegevusi.	Suudab täpsemalt juhtida liigutusi ja kombineerida erinevaid liikumiselemente, sooritada kestvamaid tegevusi, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.	Oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi.
Suudab kõndida lühikest maad (nt 2–3m) kitsal rajal, seista ühel jalal mõned sekundid.	Suudab säilitada tasakaalu lühikest aega paigal olles ning liikuda piiratud pinnal ja liikumise ajal hoida kehaasendit	Suudab seista ühel jalal ja oskab sooritada lihtsaid tasakaaluasendeid; suudab kõndida kitsal rajal enesekindlalt ja sujuvalt. Suudab	Suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel.

	(k.a. kelgutamisel, suusatamisel, tõukerattaga sõitmisel vm).	hoida tasakaalu vahendil liikudes (nt kelgul, suuskadel, tõuke- või jalgrattal).	
Sooritab harjutusi õpetaja sõnalise seletuse ja ettenäitamise järgi.	Sooritab harjutusi õpetaja sõnalise seletuse järgi ja püüab ise lihtsaid liigutusi või harjutusi ette näidata.	Sooritab harjutusi õpetaja selgituste järgi ja julgeb ka kaaslastele liigutusi ja harjutusi ette näidata.	Oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata.
Teeb lihtsaid liigutusi muusika järgi.	Teeb lihtsaid rütmilisi liikumisi (nt plaks-plaks-hüpe).	Tunneb ja järgib lihtsat rütmi (nt korduvad mustrid, tempovahetus), kasutab lihtsaid tantsusamme üksi ja rühmas tantsides.	Oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi.
Reageerib lihtsatele rütmidele ja liikumisjuhistele (nt muusika järgi liikuma jääda või liikuda aeglasemalt/kiiremini).	Jälgendab liikumisega erinevaid rütme, lihtsa muusika või plaksutuse saatel (nt kõnnib ühtlases tempos, kui kuuleb plaksutust) ja muudab liikumisviisi rütmimuutusel.	Eristab aeglast ja kiiret rütmi ning kohandab oma liikumist vastavalt.	Oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga.
Kasutab erinevaid vahendeid (näiteks pallid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne) loovalt ja katsetades, mitte veel sihipäraselt.	Kasutab erinevaid vahendeid (näiteks pallid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud jne) juba sihipärasemalt (nt viskab palli soovitud suunas,	Kasutab vahendeid iseseisvalt, mitmekesisemalt ja loovalt (nt suudab visata palli sihtmärki, veeretada ja keerutada rõngast, kelgutada turvaliselt).	Oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid (näiteks pallid, linnid, rätikud, rõngad, reketid, suusad, kelgud jne).

	suudab rõngast keerutada).		
Mängib täiskasvanu juhendamisel, lihtsaid mängu, kus on liikumist ja vähem kindlaid reegleid.	Mängib lihtsamaid liikumismänge, kus on 1–2 reeglit. Sportlikke elemente (nt viskamine, hüppamine, jooksmine) rakendab mängus sihipärasemalt.	Mängib mängu, kus on rohkem reegleid ja koostööd (nt liikumise- ja sportlike elementidega mängud meeskondades).	Oskab mängida erinevaid liikumise- ja sportlike elementidega mängu.
Nimetab täiskasvanu suunamisel mõningaid igapäevaseid liikumisi (nt jooksmine, hüppamine, ronimine), eriti neid, mida ise sageli teeb.	Nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisi (nt rattasõit, jooksmine, tantsimine) ja lihtsamaid spordialasid, mida on näinud või ise teinud (nt jalgpall, tantsimine vm).	Nimetab erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi (nt jalgrattaga sõitmine, kelgutamine vm) ja mitmeid spordialasid nimepidi, eriti neid, mida on ise proovinud või mida peres harrastatakse.	Oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus.

Raadi Põhikooli lasteaed korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini. Suveperioodil 1. juunist kuni 31. augustini uute projektidega ei alustata, põhirõhk on vabamängul, õuesõppel ja õpitu kinnistamisel.

Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale. Lapse päev on disainitud uurimusliku projektõppe eripäradest lähtuvalt mänguliste tegevuste kaudu üheks tervikuks. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab õpetajal teha vajadusel päevakavas muudatusi.

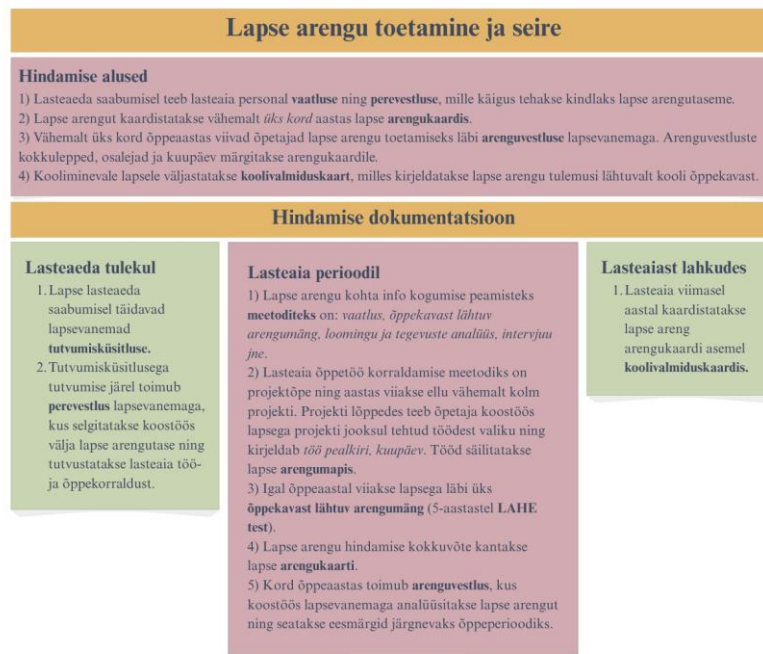
Lasteaia päevakava:

Aeg	Tegevus
7.00	Laste saabumine lasteaeda, vaba mäng, individuaalsed tegevused
8.30	Hommikusöök
9.00	Mängud ja muud tegevused toas ja õues
12.15	Lõunasöök
13.00–14.30	Puhkeaeg, vaiksed mängud ja tegevused
14.30	Mängud ja muud tegevused toas ja õues
15.30	Õhtuode
16.00-17.45	Mängud ja muud tegevused toas ja õues
18.00	Lasteaia sulgemine

Läbiviidud õppe-kasvatustegevus kajastub ELIIS-i keskkonnas, kuhu sissekandeid teevad rühmaõpetajad ning muusika- ja liikumisõpetaja ning vajadusel tugispetsialistid.

Alates 3. eluaastast ei ole päevane uinak kõigile lastele vajalik. Koostöös vanematega korraldatakse töö lasteaias nii, et lapsed, kes ei vaja päevaund, saavad teha muid vaiksaid tegevusi.

4. Lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.

Lapse lasteaeda tulekul täidavad lapsevanemad rühma meeskonnale esmase olulise teabe edastamiseks **tutvumisküsitluse**. Küsitlusele ja esimese paari lasteaianädala vaatlusandmetele tuginedes analüüsitakse koostöös vanemaga lapse eneseteenindus- ja enesekohaseid oskusi, kõne ja sõnavara arengut, sotsiaalseid ja mänguoskusi, töövahendite kasutamise oskust ning üld- ja peenmotoorikat **perevestlusel**. Teabe kogumise eesmärgiks on lapse kohanemist rühmas süsteemselt toetada, et tagada võimalikult sujuv sisseelamine lasteaiaellu.

Lasteaia perioodil toimub õppe- ja kasvatustegevus projektõppe põhimõttel. Projektide käigus kogub rühma meeskond lapse arengu kohta süsteemselt infot vaatluste, intervjuude, mängu, loominguga ning igapäevaste tegevuste dokumenteerimise ja analüüsi kaudu. Projekti lõppedes

analüüsitakse koos lapsega tehtud töid ning otsustatakse, millised neist säilitatakse lapse **arengumapis**. See toetab lapse eneseanalüüsi ning aitab teadvustada oma arengut ja saavutusi.

Lapse arengu süsteemseks hindamiseks viiakse kord õppeaastas läbi õppekava õpitulemustest lähtuv **arengumäng**. Lapse arengu ja valdkondlike oskuste ning teadmiste kokkuvõte fikseeritakse ELIIS-i arengukaardis vähemalt üks kord õppeaastas. **Arengukaardis** antakse tagasisidet lapse oskuste ja teadmiste kohta, väärtustades pingutust, toimetulekut, saavutatut ning tunnustades arengut.

Täidetud arengukaart tehakse lapsevanemale nähtavaks vähemalt nädal enne korralist arenguveestlust. **Arenguveestlusel** analüüsitakse lapse oskusi ja teadmisi, seatakse eesmärgid järgnevas õppeperioodiks ning lepitakse kokku koostöövõimalused kodu ja lasteaia vahel. Arenguveestluse tulemused, osalejad ja kokkulepped fikseeritakse ELIIS-i arengukaardis.

Lasteaia viimasel aastal kaardistatakse lapse teadmised ja oskused koolivalmiduskaardis. **Koolivalmiduskaart** on dokument, milles kirjeldatakse lapse arengut lähtuvalt alushariduse riikliku õppekava üld- ja valdkondlikest teadmistest ja oskustest, tuues välja lapse tugevused ning arendamist vajavad valdkonnad ning tehakse otsus lapse koolivalmiduse osas.

Raadi Põhikooli lasteaed teeb teadlikke samme, et tagada sujuv ja positiivne üleminek kooli, aidates lastel kohaneda uute ootuste ja õpikeskkonnaga. Uurimuslik projektõpe toetab laste iseseisvuse, sotsiaalsete oskuste ja eneseregulatsiooni arengut, mis on olulised eeldused koolis toimetulekuks.

Koolivalmiduse toetamiseks tehakse koostööd Raadi Põhikooli algklasside õpetajatega. Lasteaialapsed osalevad võimalusel 1. klassi koolitundides ja ühistel õppekäikudel ning tutvuvad kooli igapäevaeluga. Koolieelikutel on samuti esmakordselt võimalus koos kooli õpilastega kuuluda **Lastekogusse** ning panustada Raadi Põhikooli toimimisega seotud otsustusprotsessidesse.

5. Erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.

Erivajadusega laps on laps, kelle võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm).

Erivajaduste märkamise all mõeldakse, et õpetaja või tugispetsialist paneb tähele, et lapse areng ei kulge päris ootuspäraselt. Mõne lapse oskused ja teadmised või käitumine erinevad rühma keskmisest sedavõrd, et nende edasimineku on tunduvalt aeglasem (andekate puhul kiirem) ja nende õpetamisel tuleb teha muudatusi. Et seda otsustada, peab õpetaja koostöös tugispetsialistidega mõistma, milles täpsemalt mahajäämus või kiirem areng seisneb ehk lapse erivajadused tuleb identifitseerida. Märkamise põhiline meetod on vaatlus – jälgitakse lapsi ja nende tegutsemist: mänguoskuseid; motoorseid võimeid; igapäevatoimingutega hakkamasaamist; kaaslastega/täiskasvanutega suhtlemist; emotsionaalset seisundit ja käitumist; kognitiivseid võimeid; mitteverbaalset ja verbaalset suhtlemist; kõne mõistmist ja kasutamist.

Märkamise ja hindamise tulemusel saab valida sobiva viisi sekkumiseks, olgu selleks siis täiendav individuaalne tugi rühma õpitegevustes, logopeediline või eripedagoogiline abi. Vajadusel koostavad rühma pedagoogid koostöös tugispetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

Raadi Põhikooli lasteaed lähtub põhimõttest, et igal lapsel on oma individuaalne arengutee ning meie eesmärk on seda teekonda parimal viisil toetada. Lasteaia pooreme suurt tähelepanu nii individuaalsetele tugevustele kui ka arengut vajavatele valdkondadele, et tagada igale lapsele sobiv ja toetav keskkond. See lähenemine aitab lastel varakult avastada oma huvisid ja andeid, mis loob tugeva aluse kooli individuaalse õpetee kujundamiseks. Koostöös õpetajate,

tugispetsialistide ja lapsevanematega loome igale lapsele võimalikult parima arengukeskkonna, kus nii erivajadusega kui ka andekad lapsed saavad toetust vastavalt oma vajadustele.

5.1. Andekate laste märkamine ja toetamine lasteaias.

Mõnel lapsel kulgeb mõtlemise ja vaimsete protsesside ehk kognitiivne areng väga kiiresti juba varases eas, ilma vanemate suunava juhendamiseta.

Selliste laste puhul võivad täiskasvanud märgata, et ta:

- suudab sündmusi mäletada ja uuesti jutustada oodatust detailsemalt;
- kasutab väga laia sõnavara;
- lahendab keerukamaid puslesid;
- hakkab tavaliselt varem lugema kui eakaaslased;
- eelistab täiskasvanute või vanemate laste seltskonda;
- mängib mängu, millel on üsna keerulised reeglid;
- suudab oma arusaamist maailmast selgitada viisil, mida võiks oodata palju vanemalt lapselt.

Oluline on mõista, et edasijõudnud kognitiivne areng ei tähenda tingimata, et lapse areng teistes valdkondades (näiteks peenmotoorika) oleks samuti kiirem. Mõnes teises valdkonnas võib tema areng olla eakaaslastega võrreldes keskmine või isegi aeglasem.

Edasijõudnud kognitiivse arenguga lastel esineb mõnikord asünkroonset arengut. See tähendab, et kiire mõtlemise areng käib käsikäes tugeva emotsionaalsusega. Need kaks aspekti koos loovad sisemised tundmused ja teadlikkuse, mis võivad tavapärasest erineda. See teeb sellised lapsed haavatavaks ning nõuab kohandusi õpetamises, kasvatamises ja nõustamises, et toetada nende laste optimaalset arengut. Edasijõudnud kognitiivset arengut võib nimetada ka andekuseks.

Andekad lapsed õpivad sageli varakult ja kiiresti ning tihti ei soovi ega vaja kordusi. Nad tahavad vaheldust ja omavad suurt võimekust uue info töötlemiseks. Paljuski on nad oma

eakaaslastest intellektuaalselt ees ning seetõttu ka nõudlikumad. Õpetaja ülesanne on märgata, kui lapsel on liiga vähe väljakutseid.

Üldiselt toetab kõigi laste annete ja huvide arengut laste huvidest lähtuv õpe, sh projektõpe. Lisaks saavad lasteaiaõpetajad kasutada muid vahendeid annete märkamiseks ja toetamiseks: erineval tasemel lugejatele erinevad raamatud, erinevad mõistatused, arvutamisülesanded, strateegiamängud, erinevad muusikainstrumendid, loodusteaduslikuks uurimistööks vajalikud vahendid (luup, pintsetid, mikroskoop jne).

6. Lapsevanemate ja kogukonnaga koostöö põhimõtted.

Lasteaia pedagoogid teevad lapse arengu toetamiseks peredega koostööd, mis põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel. Lapsevanemal on võimalus osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ettepanekute tegemise kaudu rühmakoosolekul, arenguvestlusel, igapäevasel suhtlemisel pedagoogidega, ürituste kavandamisel ja läbiviimisel, õppekäikude jms korraldamisel. Lapsevanemal on võimalus anda tagasisidet lasteaia tegevusele arenguvestluse ja igal kevadel toimuva lasteaiasisese küsitluse ning iga kolme aasta tagant toimuva HARNO riikliku rahuloluküsitluse kaudu.

Koostöövorm	Sagedus
Sissejuhatav perevestlus uutele lastele	Lapse lasteaeda tülles
Arenguvestlus	Üks kord õppeaastas
Rühma lastevanemate koosolek	Kaks korda õppeaastas
Lastevanemate üldkoosolek	Üks kord õppeaastas
Ühisüritused	Vastavalt tegevuskavale
Osalemine rühma õppe- ja kasvatus töös	Vastavalt võimalusele

Lisaks tihedale koostööle lapsevanematega teeb Raadi Põhikooli lasteaed aktiivselt koostööd kohalike kogukonna liikmete ja organisatsioonidega, et pakkuda lastele mitmekesiseid ja elulisi õpikogemusi. Lapsed osalevad õppekäikudel näiteks raamatukokku, taludesse ja muuseumidesse, kus nad saavad õppida läbi vahetu kogemuse. Samuti kutsume lasteaeda erinevaid erialaeksperte, et rikastada laste teadmisi ja avardada nende silmaringi. Kogukonnaga koostöö toetab laste sotsiaalsete oskuste ja maailma mõistmise arengut, valmistades neid ette laiemas ühiskonnas tegutsemiseks.

7. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Direktor koostab koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega lasteaia õppekava ja selle muudatused ning kinnitab need, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse.

Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks. Õppekava kinnitab direktor.

Raadi Põhikooli I kooliastme õppekava.

1. Kooli väärtused ja eripära.

1.1. Üldinfo.

Raadi Põhikool on kooliealistele lastele I, II ja III kooliastmes statsionaarses vormis põhihariduse omandamist võimaldav õppeasutus. Kooli teeninduspiirkonnaks on Tartu vallas asuv Raadi alev. Kool alustas tööd 1. septembril 2025. aastal. Õa 2025/2026 avati koolis kolm 1. klassi. Järgmistel õppeaastatel kasvab kool igal õppeaastal kolme klassikomplekti võrra.

1.2. Kooli väärtused ja eripära.

Raadi Põhikooli väärtused – **tähenduslikkus, loovus, koostöö ja tasakaal** – on põimunud igapäevasesse õppetöösse ning koolikultuuri.

Raadi Põhikoolis **väärtustame tähenduslikku õppimist, mis on seotud õpilase igapäevaelu ja tegelike kogemustega.** Meie eesmärk on, et õpilased mõistaksid, kuidas õpitav aitab neil toime tulla erinevates eluolukordades ja kuidas nad saavad oma teadmisi rakendada nii koolis kui ka väljaspool seda. Õppimine on terviklik protsess, kus ainevaldkonnad ei ole eraldiseisvad, vaid lõimuvad tähenduslikeks tervikuteks, toetades lapse arengut ja maailmatunnetust.

Loovus on igapäevase õppimise lahutamatu osa. Raadi Põhikool soodustab avastamist, uurimuslikku ja mängulist õppimist, mis toetab I kooliastme õpikäsitust ning õpilaste loomulikku uudishimu maailma vastu. Loovus väljendub nii kunstis ja muusikas kui ka probleemide lahendamises, teadustegevuses ja igapäevases suhtluses. Õpilasi julgustatakse katsetama uusi lahendusi, esitama küsimusi ja mõtlema loovalt.

Raadi Põhikoolis on oluline, et **iga laps tunneks end osana toetavast koolikogukonnast.** Õpetajad suunavad õpilasi tegema koostööd nii rühmatöös kui ka praktilistes ülesannetes, arendades seeläbi sotsiaalseid oskusi ning empaatiavõimet. Laste vahel kujundatakse suhted, mis põhinevad vastastikusel lugupidamisel ja austusel.

Laste tervis ja heaolu on Raadi Põhikooli üks prioriteete. **Õppimine on tasakaalus füüsilise aktiivsuse ja puhkamisega.** Õpilasi julgustatakse aktiivsele eluviisile, loodushoidlikule mõtteviisile ning tervislike valikute tegemisele. Õuesõpe, liikumistegevused ja mitmekesised õppemeetodid aitavad tagada, et iga laps areneb igakülgseks ja saab tuge oma individuaalsete võimete avastamisel. Vaimset ja füüsilist tasakaalu toetavad KiVa ja Liikuma Kutsuva Kooli programmid.

Raadi Põhikool on avatud ja inspireeriv õpikeskkond, kus klassiruumid ja väliruumid moodustavad ühtse terviku. Õppimine toimub eri keskkondades – traditsioonilises klassiruumis, vabas õhus, digikeskkondades.

Alustame võõrkeeleõpet 1. klassis. See toetab nii Euroopa Liidu keelepoliitika kui Eesti haridusvaldkonna arengukava 2021–2035 sihte. Teiste keelte ja kultuuride tundmine võimaldab suuremat ümbritseva maailma mõistmist. Võõrkeelte oskus annab õpilastele võimaluse mõista erinevaid arenguid ja muutusi ümbritsevas maailmas, osaleda nendes protsessides aktiivse osapoolena ning teostada end soovi korral maailmakodanikuna.

2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning põhimõtted.

2.1. Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid.

Põhikooli riiklik õppekava sätestab, et põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, töölus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2.2. Õpikäsitus.

Kiiresti muutuv maailmas, kus tulevased elukutsed ja tehnoloogiad on pidevas arengus, on oluline, et õpilased omandaksid oskused ja mõtteviisi, mis aitavad neil edukalt toime tulla. Raadi Põhikooli õpikäsitus põhineb kognitiivteaduse uuringutel, mis selgitavad, kuidas lapsed õpivad.

Kooli eesmärk on toetada õpilaste kujunemist lahendustele orienteeritud kriitilisteks mõtlejateks, tõhusateks suhtlejateks ja loovateks uuendajateks. Õppimine ei ole pelgalt teadmiste omandamine, vaid ka eneseusku ja enesejuhtimisoskusi arendav protsess, kus õpilased saavad kogeda, et õige mõtteviisi ja strateegiatega on nad võimelised saavutama rohkem, kui nad ise usuvad.

Raadi Põhikooli õpikäsitus tugineb R. Ryani ja E. Deci **isemääramisteooriale**, mis selgitab, kuidas õppimise kvaliteeti ja püsivust mõjutab motivatsiooni liik – sisemine või väline. Laps, kelle õppimine on sisemiselt motiveeritud, tegutseb enda valikust lähtudes, kogeb huvi ja

rahuldust teadmiste omandamisest ning arendab oma oskusi iseseisvalt. Väline motivatsioon, mis on seotud näiteks hinnete, kiituse või sanktsioonidega, võib küll lühiajaliselt õppimist ergutada, kuid püsivate teadmiste ja autonoomse õpikogemuse kujunemisel on määravaks sisemise motivatsiooni toetamine. Kui õppimine on tähenduslik ja pakub huvi, suureneb õpilase loomulik tahe teadmisi omandada ning neid rakendada.

Isemääramisteooria kohaselt on õpilaste õppimismotivatsioon tugevam ja püsivam, kui nende psühholoogilised baasvajadused, nagu **autonoomia, seotus ja kompetentsus**, on toetatud. Kui õpilasel on võimalus teha iseseisvaid otsuseid, tunda end osana õpikeskkonnast ning kogeda eduelamusi, suureneb tema sisemine motivatsioon ja õppimisvõimekus.

Õpikäsitusel rakendatakse ka L. Vögiotski **lähima arengu tsooni** põhimõtet, mille kohaselt on õppimine kõige tõhusam siis, kui ülesanded on piisavalt keerulised, et pakkuda väljakutset, kuid samas saavutatavad, kui õppijale antakse sobiv tugi. Õpetaja roll on suunata ja toetada õppijat, aidates tal ületada väljakutseid, kuid andes samal ajal piisavalt iseseisvust ja vastutust.

2.3. Pädevuste arendamine.

Põhikooli riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult, paindlikult ja tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks ning kooliastmetes taotletavateks pädevusteks. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Valdkonnapädevused on kirjeldatud ainevaldkondade kavades.

2.3.1. Üldpädevused.

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

- **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega,

ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

- **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil

ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

- **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
- **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Üldpädevuste arendamine on osa igapäevasest õppetööst ning kajastub õpetajate töö planeerimises, õpetegevuste läbiviimises ning õpilaste tagasisidestamises.

Üldpädevuste arendamine Raadi Põhikoolis

2.4. Läbivate teemade käsitlemine.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- **elukestev õpe ja karjääri kujundamine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end

ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

- **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;
- **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

2.5. Lõimingu põhimõtted.

I kooliastmes toimub lõiming uurimisteemade abil, mis hõlmavad kõiki läbivaid teemasid koondades ühe uurimisteema alla erinevate ainevaldkondade oskused ning teadmised.

2.6. I kooliastmes taotletavad pädevused.

I kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

2.7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes.

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

I kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

3. Õppekorraldus.

3.1. Üldpõhimõtted.

Õppeaasta koosneb 35 nädalast ning jaguneb kaheks õppeperioodiks. Koolis on õpe korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel. I kooliastmes kasutatakse üldõpetust, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde. Kunsti ja tööõpetust õpetatakse lõimituna üheks õppeaineaks.

Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit.

Õppe- ja kasvatustöö toimub erinevates vormides: õppetunnina, projektõppena, õppekäiguna, õppepäevana, iseseisva õppena, juhendatud e-õppena või muus kokku lepitud vormis.

3.2. Tunnijaotusplaan I kooliastmes.

Õppeained	1. klass	2. klass	3. klass	I kooliaste
Eesti keel	6	6	7	19
A-võõrkeel (inglise keel)	2	3	3	8
Matemaatika	3	4	5	12
Loodusõpetus	1	1	2	4
Inimeseõpetus	–	1	1	2
Muusika	2	2	2	6
Kunst	1,5	1,5	1,5	4,5
Tööõpetus	1,5	1,5	1,5	4,5
Liikumisõpetus	3	3	2	8
Nädalakoormus kokku	20	23	25	

3.3. Valikõppeainete ja võõrkeelte valik.

Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates 1. klassist.

Vaba tunniressurssi on I kooliastmes kasutatud järgmiselt:

- A-võõrkeel (inglise keel) – 1. klassis kaks tundi ja 2. klassis kolm tundi.

- Matemaatika – 3. klassis kaks tundi;
- Loodusõpetus – 3. klassis üks tund.

A-võõrkeele õppimine alates 1. klassist on oluline, sest võõrkeeleõpe varases eas arendab lastes kognitiivseid oskusi, nagu mälu, tähelepanu ja probleemide lahendamine. Keelte õppimine noores eas stimuleerib aju arengut, mis aitab kaasa loogilise mõtlemise ja analüüsi oskuste arengule. Keeleõpe muudab lapsed avatumaks teiste kultuuride ja maailmavaadete suhtes.

Täiendavad matemaatika ja loodusõpetuse tunnid annavad võimaluse uurimusliku õppe paremaks rakendamiseks, andes õpilastele rohkem aega katsetada teaduslikke uurimismeetodeid, analüüsida andmeid ja arendada oma probleemilahendusoskusi.

3.4. Üldõpetus I kooliastmes.

Üldõpetus on esimeses kooliastmes rakendatav õppekorralduse vorm, mis toetab läbivaid teemasid ja terviklikku lähenemist õppimisele. Selle põhieesmärk on kujundada lapse terviklik maailmapilt, arendada tema loovust ja kriitilist mõtlemist ning siduda erinevad õppeained loogiliseks tervikuks. Üldõpetuses seotakse õppeained tervikuks kesksete uurimisteede kaudu. Uurimisteede plaani lepivad õpetajad kokku enne kooliaasta algust.

Üldõpetuse põhimõtted:

- üldõpetus lähtub lapse loomulikust huvist maailma vastu ning seob erinevad õppeained tervikuks. Selle raames käsitletakse teemasid, mis on omavahel seotud ja toetavad lapse arusaama maailmast;
- õpetamise lähtumine õpilase kogemustest, huvidest ja arengutasemest aitab luua motiveeriva ja toetava õpikeskkonna. Õppimine toimub avastamise, katsetamise ja praktilise tegevuse kaudu;
- õppetöös kasutatakse elulisi situatsioone, mis aitavad lapsel paremini mõista õpitavat. Õpe on seotud lapse igapäevaeluga ning toetab tema sotsiaalsete, keeleliste ja kognitiivsete oskuste arengut;

- mäng ja praktilised tegevused on esimeses kooliastmes olulised õppimisviisid. Need aitavad kujundada lapse loovust, koostööoskust ning eneseväljendust;
- õpilaste koostöö julgustamine ning grupiülesannete kasutamine aitavad arendada sotsiaalseid oskusi ja toetada õppimist. Õpetaja roll on suunata ja toetada laste koostööd;
- õppetegevus kohandatakse vastavalt õpilaste vajadustele ja võimetele, pakkudes diferentseeritud õppematerjale ning mitmekesiseid õppemeetodeid;
- hindamine on toetav ja kujundav, keskendudes lapse arengule ja edusammudele. Tagasiside aitab lastel teadvustada oma õppimist ja seada edasisi eesmärke.

Üldõpetuse rakendamine esimeses kooliastmes loob tervikliku ja läbimõeldud õpikeskkonna, mis arvestab laste arengulisi vajadusi. See toetab teadmiste ja oskuste integreeritud omandamist ning kujundab elukestvaks õppimiseks vajalikke hoiakuid ja oskusi.

3.5. Uurimuslik õpe I kooliastmes.

Uurimuslik õpe on õppemeetod, mille keskmes on aktiivne uurimine, avastamine ja probleemide lahendamine. Selle käigus õpilased uurivad reaalseid küsimusi või nähtusi, koguvad ja analüüsivad andmeid ning teevad järeldusi. Uurimusliku õppe eesmärk on arendada kriitilist mõtlemist, iseseisvust, analüütilisi oskusi ja loovust.

Uurimuslik õpe on tänapäeva hariduse üks olulisemaid suundumusi, sest see valmistab õppijaid ette keerukate probleemide lahendamiseks ja pidevaks õppimiseks tulevikus.

Uurimusliku õppe meetoditest on I kooliastmes võimalik kasutada näiteks: 1) probleemipõhist õpet, kus õpilased tegelevad praktilise või teoreetilise probleemi lahendamisega, mida nad uurivad erinevate vaatenurkade alt; 2) projektipõhist õpet, kus õpilased töötavad pikema aja jooksul konkreetse projekti kallal, mis hõlmab uurimist, lahenduste loomist ja tulemuste esitlemist või 3) uurimisküsimuste põhist õpet, kus õppeprotsess algab suurest küsimusest või hüpoteesist, millele vastamine suunab uurimis- ja õppetegevust.

Uurimuslik õpe on kasulik, sest see arendab kriitilist mõtlemist ja probleemilahendusoskusi. Uurimuslik õpe toetab sügavamat õppimist, sest see keskendub mõistmisele ja teadmiste

rakendamisele, mitte lihtsalt faktide meeldejätmisele. Uurimuslik õppimine muudab õppimise tähenduslikumaks, sest uuritavad probleemid on sageli seotud reaalse olukordadega. Paljud uurimusliku õppe vormid hõlmavad rühmatööd, kus arendatakse meeskonnatöö ja suhtlemisoskusi.

Juhendatud uurimuslik õpe ja otsese juhendamisetä uurimuslik õpe erinevad peamiselt selles, kui palju ja millisel viisil õpetaja või juhendaja õpilasi protsessi jooksul suunab. I kooliastmes, kus õpilaste oskused oma õppimise suunamisel on alles kujunemas, on mõistlik kasutada rohkem juhendatud uurimuslikku õpet. Õpetaja annab selged juhised, juhendab õpilasi samm-sammult ja pakub vajalikku tuge kogu protsessi vältel. Õppimine toimub kindla struktuuri ja eesmärgiga. Õpetaja võib määrata uurimistöö teema, küsimused või meetodid, mida kasutada. Õpetaja aitab õpilastel mõista keerulisi mõisteid, pakub näpunäiteid ja abistab probleemide korral. Näiteks loodusõpetuse tunnis viib õpetaja läbi eksperimendi, kus õpilased järgivad õpetaja poolt ette antud protseduuri, kuid analüüsivad tulemusi ise.

Õpilaste oskuste arenedes võib kasutada ka otsese juhendamisetä uurimuslikku õpet. Sellisel juhul võtavad suurema vastutuse ja iseseisvuse oma õppeprotsessi üle. Nad valivad ise teema, koostavad uurimisküsimused ja otsustavad, kuidas uurimist läbi viia. Õpilased loovad ise oma uurimisplaani ja juhivad õppimise kulgu. Õpetaja on rohkem nõustaja rollis, sekkudes ainult vajaduse korral või kui õpilased ise abi küsivad.

3.6. Varajane võõrkeeleõpe.

Raadi Põhikoolis alustatakse A-võõrkeele ehk inglise keele õppimist 1. klassis. Võõrkeele õppimise varajane alustamine aitab lastel omandada keelt loomulikumalt ja hääldust täpsemalt. Noorelt õppides kujuneb parem keeleline paindlikkus ja võime mitut keelt korraga hallata.

Mitmekeelsus laiendab kultuurilist silmaringi ja suurendab empaatiavõimet teiste rahvuste suhtes. Hea keeleoskus parandab haridus- ja karjäärivõimalusi ning suurendab konkurentsivõimet tööturul. Võõrkeelte oskamine hõlbustab reisimist ja suhtlemist rahvusvahelises keskkonnas. See tugevdab ka eneseväljendusoskust ja suurendab enesekindlust suhtlemisel. Keeleõpe aitab mõista keeltevahelisi seoseid ning toetab emakeeleoskuse arengut.

Keeleteadmised avardavad võimalusi teadlikumaks meediatarbimiseks ja kriitiliseks mõtlemiseks. Seetõttu on varajane ja järjepidev võõrkeeleeõpe oluline igakülgse arengu toetamiseks.

3.7. Õpioskuste õpetamine esimeses kooliastmes.

Õpioskuste kujundamine I kooliastmes on osa lapse üldisest arengust ning toetab tema võimet iseseisvalt õppida ja teadmisi omandada. Raadi Põhikool lähtub terviklikust õpikäsitusest, kus õpioskused ei ole eraldiseisvad, vaid lõimitud igapäevasesse õppetegevusse. Õpioskuste arendamine aitab lastel kujundada mõtlemisoskusi, kriitilist analüüsi, enesejuhtimist ning tekitada huvi teadmiste omandamise vastu.

Õppima õppimine on oluline, sest see aitab lastel omandada teadmisi iseseisvalt ja tõhusalt, osaleda aktiivselt õppetöös ning luua aluse elukestvatele õpiharjumusele. Kui õpilane suudab teadlikult valida endale sobivaid õppimisstrateegiaid, on ta motiveeritud ja enesekindlam. Samuti aitab õpioskuste arendamine vähendada õpistressi ning õpetab õpilasi paremini toime tulema õppimisega seotud väljakutsetega.

I kooliastmes on oluline kujundada õpioskusi, mis toetavad lapse iseseisvat õppimist ja teadmiste omandamist. Selleks pööratakse erilist tähelepanu õppimise teadlikkusele, ajaplaneerimisele, lugemisele, meeldejätmisele ja vigadest õppimisele. Õppimise teadlikkus on üks olulisemaid oskusi, mis aitab lastel mõista, kuidas nende aju töötab ja kuidas teadmisi tõhusamalt omandada. Selleks õpitakse metakognitiivseid oskusi – mõtlema oma õppimise üle, hindama oma tugevaid ja nõrku külgi ning leidma endale sobivaimaid õppimisstrateegiaid. Kui õpilane mõistab, kuidas ta kõige paremini õpib, oskab ta ka teadlikumalt oma õppimist suunata.

Samavõrd tähtis on ajaplaneerimine ja organiseeritus. Lapsed õpivad koostama päeva- ja nädalaplaane, seadma eesmärgid ja korraldama oma õpitegevusi, mis aitab neil arendada iseseisvust ja vastutustunnet. Hästi korraldatud õpitegevus võimaldab neil tõhusamalt keskenduda ning vältida viimase hetke õppimist või ülekoormust.

Tugeva õpioskuste aluse loob ka lugemisoskus ja tekstitöötlus, mis aitab lastel leida tekstidest olulist teavet, teha kokkuvõtteid, analüüsida ning siduda uut infot varasemate teadmistega. Kui laps õpib tekste sügavamalt mõistma ja kriitiliselt töötleva, on tal lihtsam uusi teadmisi omandada ja neid erinevates olukordades rakendada.

Selleks, et õpitu kinnistuks, on oluline kasutada tõhusaid meeldejätmise ja kordamise tehnikaid. Uuringud on näidanud, et aktiivne meenutamine ja hajutatud kordamine aitavad teadmisi pikaajaliselt säilitada. Seetõttu juhendatakse õpilasi, kuidas õppematerjali tõhusalt üle korrata, mitte lihtsalt mehaaniliselt läbi lugeda.

Õppimise juures mängib olulist rolli ka vigadest õppimine ja vastupidavus. Lapsi julgustatakse vigu nägema kui loomulikku osa õppimisprotsessist ning analüüsima, mis läks valesti ja kuidas tulevikus paremini tegutseda. Selline lähenemine aitab arendada probleemilahendusoskusi ning tugevdada enesekindlust ka keerulisemate ülesannete lahendamisel.

Lisaks kognitiivsetele oskustele on oluline ka füüsiline ja vaimne heaolu. Lastele õpetatakse tervislike eluviiside, une ja tasakaalustatud toitumise tähtsust, sest need mõjutavad otseselt keskendumisvõimet ja õppimisvõimekust. Kui laps tunneb end hästi nii füüsiliselt kui ka emotsionaalselt, suudab ta paremini keskenduda ja õppimist nautida.

Info kogumiseks õpipädevuste (õppimisega seotud teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum) õpetamise tulemuslikkuse kohta kasutame Tallinna Ülikooli teadlaste loodud ja EIS-is tehtavaid õpi- ja enesemääratluspädevuste teste 2. ja 3. klassi õpilastele. Saadud infot kasutame analüüsiks ja edasiste parendustegevuste planeerimiseks.

3.8. Liikluskasvatus.

Läbiva teema “Tervis ja ohutus” oluline osa on liikluskasvatus. Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt; 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on viia läbi laste liikluskasvatust lõimituna erinevate õppeainetega ainetundides ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. I astmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse kooli- ja koduümbruse liikluskeskkonnast, arvestades lapse arengut, rolli liikluses ja järjepidevust.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- teab hädaabinumbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitse, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisukudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutum koht; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile).
- Liikluskasvatus toimub aasta ringi lõimituna ainetundides, temaatilistel üritustel, õppekäikudel, õuesõppe tundides jne.

Liikluskasvatuse teemad I kooliastmes: minu koolitee, sõidutee ületamine fooriga ja foorita ülekäigurajal, liiklusteemalised lauamängud, kuidas kaitsta end liikluses (helkur, kiiver, turvavöö jm), mänguplatsi valik suvel ja talvel, liiklemine kõnniteeta tänaval, maanteel, kuidas kutsuda abi 112, liiklus ja liiklusohud Raadi põhikooli ümbruses, liiklusmärkide tundmine, jalgratturite liikluseeskirjade tundmine ja nende täitmine tänaval liigeldes.

4. Õppekeskkond.

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist. Kool on liitunud KiVa programmiga, et teha teadlikult tööd kiusamise vähendamiseks;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

- korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt;
- kool on liitunud Liikuma Kutsuva Kooli programmiga, et liikumisvõimalusi nii ainetunnis, vahetunnis ja kooliteel pidevalt arendada.

Raadi Põhikoolis on õppekeskkond kujundatud nii, et see toetaks laste loomulikku uudishimu, enesejuhtimise oskusi ja koostööd. Kooli siseruumid ja välisruum moodustavad tervikliku õppimisruumi, mis pakub mitmekesiseid võimalusi nii formaalseks kui ka mitteformaalseks õppimiseks. Õpperuumid on paindlikud, inspireerivad ja kohandatavad vastavalt õpilaste vajadustele, aidates kaasa tähenduslikule õppimisele ning loovuse ja kriitilise mõtlemise arendamisele.

Koolimaja arhitektuuriline lahendus on loodud toetama uurimuslikku ja aktiivset õpet, võimaldades õppetööd läbi viia mitte ainult klassiruumides, vaid ka kooli avatud aladel ja õues.

Koolisisesed õpperuumid on avarad, valgusküllased ning varustatud kaasaegsete õppevahenditega, mis toetavad iseseisvat ja uurimuslikku õpet. Õpilastel on võimalus kasutada nutiseadmeid ja interaktiivseid töövahendeid.

Välisruum on aktiivne osa kooli õppetööst ning pakub õpilastele mitmekesiseid võimalusi avastusõppeks, looduse tundmaõppimiseks ja liikumiseks. Koolimaja ümbritsev maastik on kavandatud nii, et see toimiks õpperuumi laiendusena – õpilased saavad õppida ja tegutseda kooli sisehoovis, väliklassides, katsealadel või aias. Õuesõpe toetab õpitu kinnistamist, pakkudes õpilastele vahetuid ja käed-külge kogemusi erinevates valdkondades, alates loodusõppest kuni sotsiaalsete oskuste arendamiseni.

Raadi Põhikool usub, et kvaliteetne õpikeskkond on õppimise ja isikliku kasvu nurgakivi. Läbimõeldud siseruumi ja välisruumi kombinatsioon loob inspireeriva ja toetava keskkonna, kus iga õpilane saab arendada oma tugevusi, avastada oma potentsiaali ning kasvada teadlikuks ja vastutustundlikuks tulevikutegijaks.

Lisaks traditsioonilisele koolis toimuvale õppetööle võib õpet korraldada väljaspool kooli territooriumi (sealhulgas looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes jms) ning virtuaalses õpikeskkonnas. Õppekäigud, õuesõpe jm kirjeldatakse töö- ja ainekavades. Osalemist projektides, olümpiaadidel ja võistlustel vaadeldakse õppe- ja kasvatustöö osana.

5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.

5.1. Hindamise eesmärk.

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kooli kodukorda ning väärtuskasvatuse alusprintsipe;
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid;
- arendada õpilase eneseanalüüsi oskust.

5.2. Hindamise alused.

Õppija arengu toetamine ja seire

Hindamise alused

- 1) I kooliastmes numbrilisi hindeid ei panda vaid kasutatakse sõnalisi hinnanguid.
- 2) Hindamise osadeks on nii õpetaja suuline ja kirjalik tagasiside, kui õpilase enesehindamine.
- 3) Kaks korda õppeaastas toimuvad 1.-3. klassis poolaastatööd eesti keele, matemaatika ja loodusõpetuse õpitulemuste saavutamise hindamiseks ning õpilased saavad tunnistused kokkuvõtva tagasisidega oma teadmiste, oskuste ja hoiakute kohta.

Jooksev hindamine

Õpilased saavad õppeperioodi jooksul suulisi ja kirjalikke hinnanguid kõikides õppeainetes. Poolaastat kokkuvõtvas tunnistuses hinnatud põhikooli riikliku õppekava (PRÕK) õpitulemuste saavutamist tagasisidestatakse hindamis-perioodi jooksul vähemalt kahel korral, et õppija saaks tagasisidest enda õppe edukuse kohta ning võimaluse võrrelda enda arengut varasemaga.

Kokkuvõttev hindamine

Kokkuvõttev tagasiside jaguneb kaheks:

- 1) Uurimisteema hindamine õppeperioodi jooksul, mil õpilased demonstreerivad teema mõistmist ja omandatud oskusi ning mida tagasisidestavad nii õpetajad kui õpilased ise.
- 2) Poolaastat kokkuvõttev hindamine, mil kaks korda aastas poolaasta lõpus annab õpetaja tagasisidet:
 - PRÕK ainealaste õpitulemuste saavutamisele sõnaliste hinnangutega.
 - Poolaastatööle eesti keele, matemaatika ja loodusõpetuse õpitulemuste saavutamisele protsendina.
 - Õppija pingutusele ehk õpilase tööharjumustele, hoolsusele ja käitumisele sõnaliste hinnangutega.

Õppija peegel

Õppija peegel on õpiesmärkide püstitamise ja õppija tagasisidestamise vahend, mida täidetakse koostöös õppija, õpetaja ja vanemaga üks kord õppeaastas arenguveestlustel. Õppija peegel koosneb:

- 1) Õppija eneseanalüüsi tagasisidest. Õppija analüüsib enda üldpädevusi, käitumist ja hoolsust kaks korda õppeaastas.
- 2) Eelnevaks õppeperioodiks püstitatud eesmärkide analüüsist.
- 3) Uueks õppeperioodiks püstitatud eesmärkidest.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

Esimeses kooliastmes numbrilisi hindeid ei panda, vaid kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpetaja selgitab hindamise aluseid poolaasta esimestes tundides ning teeb asjakohase sissekande Stuudiumisse.

Õpetajad tagasisidestavad õpilasi suuliselt ja kirjalikult, tunnustades edusamme õppimises ning juhtides tähelepanu arenguvõimalustele võrreldes varasemate oskuste ja teadmistega.

Õppetööd korraldatakse üldõpetuse põhimõttel, kus läbi laiade uurimisteede on kõik teemad vähemal või suuremal määral omavahel lõimitud. Uurimisteede lõppes demonstreerivad õpilased teema raames omandatud teadmisi ja oskusi ning saavad õpitulemuste saavutamisele tagasisidet.

Kaks korda õppeaastas (I poolaasta lõpul jaanuaris ja II poolaasta lõpul juunis) saavad esimese kooliastme õpilased oma teadmiste, oskuste ja pingutuse kohta kokkuvõtva sõnalise tagasiside tunnistuse näol.

Esimese kooliastme õpilased sooritavad kaks korda õppeaastas poolaastatöö üldõpetuses. Poolaastatöö tulemus kajastub tunnistusel %-dena. Poolaastatöö eesmärk on võimaldada õpilasel süstematiseerida oma teadmisi terviku loomiseks ja anda õpetajale informatsiooni õpilaste edasijõudmise kohta.

Poolaasta lõppes täidavad õpilased eneseanalüüsi, kus annavad hinnangu enda üldpädevuste saavutamisele, käitumisele, hoolsusele ja pingutusele õppetöös. Eneseanalüüsi üle reflekteeritakse arenguestlusel ning püstitatakse koostöös õpilase, lapsevanema ja õpetajaga eesmärged järgneva õpinguperioodiks.

Õpilasel ja lapsevanemal või eestkostjatel (edaspidi lapsevanem) on õigus saada teavet hindamise kohta aineõpetajalt, klassijuhatajalt ja kooli juhtkonnalt. Hinnangutest teavitamine toimub Stuudiumi ja õpilaspäeviku kaudu. Õpilane ja lapsevanem saab Stuudiumist ja õpilaspäevikust ka teavet õppesisu, puudumiste ja käitumise kohta.

5.2.1. Kujundav hindamine.

Kujundava ehk õppimist toetava hindamise all mõistetakse peaaesjalikult tegevusi, mille abil antakse õpilastele õigeaegselt tagasisidet õppimise tulemuslikkuse ning vajalike jätkutegevuste kohta. Õpilasi motiveeritakse ja toetatakse õppimisel, aidates neil teadvustada oma eesmärged ja ootuseid, saavutusi ning vajakajäämisi. Õpilane seab koostöös õpetajaga edasise eesmärged ja kavandab vahendid püstitatud eesmärkide saavutamiseks. Selline lähenemine aitab kujundada

õpilastest ennastjuhtivad ja -analüüsivad õppijad. Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutuste ja teadmistega.

Õpilased saavad õppeprotsessi jooksul kujundavat suulist ja kirjalikku tagasisidet. Poolaasta tunnistuses kajastuvate põhikooli riikliku õppekava (**PRÕK**) **õpitulemuste saavutamist tagasisidestatakse hindamisperioodi jooksul vähemalt kahel korral**, et õpilane saaks pidevat tagasisidet teadmiste ja oskuste kohta, mida tuleb veel arendada.

Kujundava tagasisidestamise meetodite hulka võivad kuuluda näiteks:

- märkmete tegemine

Näide: Õpetaja paneb kirja, kuidas õpilane ülesandeid lahendas ja mida peaks harjutama nt: „Jaan vajab veel tuge 10 piires liitmisel.“

- kontrollnimekirjad

Näide: Lugemispäeviku kontrollnimekiri (kas raamat on valitud, kas loetud peatükk on jutustatud, kas pilt joonistatud).

- hindamismudelid

Näide: Kirjeldab erinevaid kvaliteeditasemeid töö tegemisel (nt 3–5 astet), mitte ainult seda, kas asi on tehtud.

- avatud lõpuga ülesanded

Näide: Õpilane saab oma loovust ja arusaamist väljendada ülesannetes, kus ei ole üht kindlat õiget vastust.

- protsessile suunatud hindamine

Näide: Vaadeldakse, kuidas laps õppimise ajal tegutseb, mitte ainult lõpptulemust. Matemaatika ülesande lahendamisel õpetaja küsib: „Kuidas sa mõtlesid?“ Laps näitab, kas ta luges sõrmedel, arvutas peast vms.

- kaaslaste või iseenda tagasisidestamine

Näide: Õpilane annab lihtsa tagasiside enda või kaaslaste tööle.

- kirjalikud tööd
- jne.

5.2.2. Kokkuvõttev hindamine.

5.2.2.1. Uurimisteema hindamine

Uurimisteema lõppedes demonstreerivad õpilased teema mõistmist ja õpitud oskuste rakendamist. Teadmiste/oskuste saavutamisele annavad üldõpetuse plaanis kokku lepitud viisil tagasisidet:

- õpilased, tagasisidestades iseenda tööd kas kirjalikult või suuliselt;
- õpetajad Stuudiumisse;
- tagasisidestamisel võivad osaleda ka kaasõpilased, lapsevanemad, eksperdid jne.

Õpetaja hinnang ja tagasiside uurimisteemale toimub peale iga teema lõppu. Õpetajad vaatavad ühiselt üle üldõpetuse plaani, teevad kokkuvõtte möödunud uurimisteemast ning reflekteerivad õppetegevuste ning nende õnnestumise üle.

5.2.2.2. Poolaastatöö

Poolaastatöö toimub I poolaasta lõpul jaanuaris ja II poolaasta lõpul juunis ning selle eesmärgiks on mõõta õpilaste teadmisi ja oskusi üldõpetuses. Poolaastatöös on kõik õppeained omavahel lõimitud. Poolaastatöö tagasiside kajastub tunnistusel protsentides.

Poolaastatöö on üles ehitatud Bloomi taksonoomiast (Lisa 1) lähtuvalt mõõtes nii kõrgema kui madalama taseme kognitiivseid oskuseid:

Kognitiivsed oskused	Oskuste kirjeldus taksonoomiast lähtuvalt
Kõrgema taseme kognitiivsed oskused ehk “oskad võrrelda, analüüsida, parandada, edasi arendada, luua midagi uut”	Loomine: olemasolevaid teadmisi kasutades uute lahenduste välja mõtlemine Hindamine: oskus informatsiooni õigsust hinnata, selle põhjal järeldusi teha ning oma arvamust avaldada Analüüs: oskus informatsiooni analüüsida (osadeks jaotada, võrrelda, kontrollida, kritiseerida, seoseid leida)
Baastaseme kognitiivsed	Rakendamine: oskus kasutada õpitut uues olukorras Mõistmine: oskus õpitut ümber sõnastada, seletada

oskused ehk “tead ja oskad kasutada”	Mäletamine: eelnevalt õpitud faktide/terminite taasesitamine
---	--

5.2.2.3. Poolaastat kokkuvõttev hindamine

Õpilased saavad kokkuvõtlikud tunnistused **kaks korda aastas poolaasta lõpus**. Tunnistus näitab õpilase arengut õppeainetes antud perioodi jooksul. Tunnistused järgivad Eesti riikliku õppekava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse nõudeid ning on esitatud sõnaliste hinnangutena.

Tunnistusel antakse tagasiside:

- 1) PRÕK ainealaste õpitulemuste saavutamisele, mida on vähemalt kahel korral hindamisperioodi jooksul tagasisidestatud.
- 2) Poolaastatööle protsentides.
- 3) Õpilase pingutusele, mis lähtub õpilase eneseanalüüsist ja õpetaja tagasisidest tööharjumustele, käitumisele ja hoolsusele.

5.2.3. Sõnaliste hinnangute teisendamine.

Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse poolaasta ja õppeaasta kokkuvõtavad hinnangud viie palli süsteemi.

Kokkuvõtivate hinnangute teisendamine esimeses kooliastmes toimub järgmise skaala alusel:

Kokkuvõttev hinnang	Hinne viie palli süsteemis
Suurepäraselt omandatud	„5” ehk „väga hea” 90–100%
Enamjaolt omandatud	„4” ehk „hea” 75–89%
Osaliselt omandatud	„3” ehk „rahuldav” 50–74%
Vähesel määral omandatud	„2” ehk „puudulik” 20–49%
Omandamata	„1” ehk „nõrk” 0–19%

5.2.4. Käitumise ja hoolsuse hindamine ehk õpilase pingutus.

Õpilase käitumist, hoolsust ja tööharjumusi tagasisidestatakse tunnistusel kokkuvõtvalt koondnimetuse all “õpilase pingutus”. Tagasisidestamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldpädevused, kooli õppe- ja kasvatusesmärgid, kodukord ning üldtunnustatud kõlblusnormid. Õpilase pingutust tagasisidestab klassijuhataja õpetajate sisendist ning kaks korda aastas läbi viidud õppija eneseanalüüsist lähtuvalt poolaasta tunnistustel.

Õppija peegel on õpieesmärkide püstitamise ja õppija tagasisidestamise vahend, mida täidetakse üks kord aastas koostöös õppija, õpetaja ja vanemaga korraliste arenguveestluse raames. Õppija peegel koosneb tagasisidest õppija pingutusele ja eneseanalüüsile, õppeaastaks püstitatud eesmärkidest ning eelmise aasta eesmärkide saavutamise analüüsist.

Õppija eneseanalüüsi aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldpädevused, kooli kodukord ja üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormid. Õppija eneseanalüüsi viiakse läbi kaks korda õppeaastas, poolaasta lõpus.

Tööharjumus

Kokkuvõttev märksõna	Selgitus
Suurepärase	Näitad järjepidevat pühendumust õppeülesannete täitmisel ning töötad hästi nii iseseisvalt kui rühmas. Püüad raskuste korral leida lahendusi ja otsid tagasisidet.
Hea	Oled üldiselt õppeülesannete täitmisele pühendunud, vajad aeg-ajalt tööle suunamist.
Rahuldav	Võtad osa õppetegevustest, kuid loobud raskuste korral kergesti, vajad tuge ja motiveerimist.
Vajab arendamist	Sa ei võta pühendunult õppetegevustest osa, vajad pidevat juhendamist ja motiveerimist.

Käitumine

Kokkuvõttev märksõna	Selgitus
Suurepärane	Järgid kooli kodukorra reegleid, oled viisakas ja abivalmis ning arvestad kaaslaste ja täiskasvanutega.
Hea	Käitud üldjuhul korrektselt ja lugupidavalt järgides kooli kodukorra reegleid. Vajad aeg-ajalt meeldetuletusi ja juhendamist sobiva käitumise osas.
Rahuldav	Sinu käitumises esineb lugupidamatust kooli kodukorra reeglite suhtes, vajad õige käitumise valikul pidevalt suunamist ja toetust.
Vajab arendamist	Rikud pidevalt kooli kodukorra reegleid ja sinuga sõlmitud kokkuleppeid, ei arvesta kaaslastega ning vajad pidevalt suunamist ja juhendamist õige käitumise valikul.

Hoolsus

Kokkuvõttev märksõna	Selgitus
Suurepärane	Oled kohusetundlik ja hoolas, hoiad korras oma töövahendid ning täidad ülesanded korrektselt ja õigeaks ajaks.
Hea	Oled enamasti kohusetundlik ja hoolas, kuid unustad vahel töövahendeid või vajada meeldetuletusi tööde õigeaegseks esitamiseks.
Rahuldav	Püüad olla hoolas, kuid unustad pidevalt töövahendeid, vajad meeldetuletusi tööde õigeaegseks esitamiseks ning juhendamist tööde kvaliteedi parandamiseks.
Vajab arendamist	Oled koolitööde tegemisel hooletu, unustad pidevalt töövahendeid, vajad meeldetuletusi tööde õigeaegseks esitamiseks ning vajad tuge vastutustunde ja hoolsuse kujundamisel.

5.2.5. Hinnangute vaidlustamine.

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümme tööpäeva pärast hinnangu avalikustamist Stuudiumis, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava avalduse koos taotluste ja põhjendustega. Kooli direktor teeb hinnangu vaidlustamise avalduse suhtes otsuse ja teavitab selles kirjalikult avalduse esitajat kümne tööpäeva jooksul avalduse kättesaamise päevast arvates.

5.2.6. Stuudiumi sissekanded.

Raadi Põhikoolis kasutatakse Stuudiumi õppeinfosüsteemi.

Märge „T” tähistab Stuudiumis tegemata tööd, mis tuleb kindlasti sooritada kümne tööpäeva jooksul märke tegemisest või õpetaja poolt määratud ajaks. Kui õpilane jätab selle ülesande kokkulepitud ajaks täitmata, võib õpetaja määrata õpilasele täiendava õppetöö. Märk „T” eemaldatakse pärast töö sooritamist.

Märge „K” tähistab Stuudiumis tegemata/esitamata kodust ülesannet.

Märge „!” tähistab Stuudiumis töö sooritamist ebapiisavale tulemusele. Töö tuleb uuesti sooritada kümne tööpäeva jooksul alates märke „!” Stuudiumisse kandmisest. Samuti võib märge „!” tähistada muud märkust või tähelepanekut, mis nõuab õpilase tähelepanu.

5.2.7. Täiendav õppetöö.

Täiendav õppetöö on õppetöö, mis määratakse õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavas nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö sooritamise märgib Stuudiumisse õpetaja ning kinnitab õppenõukogu.

5.2.8. Õpilase üleviimine järgmisesse klassi.

Õpilase järgmisesse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu. Järgmisesse klassi viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt õppeaasta viimasel päeval. Neid tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava erisustega järgmise klassi üleviimise ajas.

5.2.9. Klassikursuse kordama jätmine.

Põhikoolis võib õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik” või „nõrk” või

on antud samaväärsed sõnalised hinnangud ning täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

6. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.

6.1. Tuge vajav õpilane.

Tuge vajav õpilane on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, tervislik seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

6.2. Annete märkamine ja toetamine.

Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena. Andekas õppija on võrreldes sarnase kogemuse ja/või (haridus)keskkonnaga kaasõppijatega suurema jõudlusega, kõrgema võimete arenguga ja loovusega, erakordse arengupotentsiaaliga õppija. Andeka õppija õpimotivatsiooni ja igakülgse arengu toetamiseks ning tema potentsiaali realiseerumiseks on vaja teha kohandusi kas õppe sisus, -meetodites või -korralduses või mitmes korraga. Vajaduse korral tagatakse andeka õppija täiendav juhendamine õpetajate või kooliväliste haridusprogrammide või -asutuste kaudu.

Märgid, mis võivad viidata andekusele:

- kiire õppimisvõime – õpilane omandab uusi teadmisi ja oskusi eakaaslastest kiiremini;
- loogiline mõtlemine ja probleemilahendusoskus – ta suudab lahendada keerukaid ülesandeid iseseisvalt ja loovaalt;

- sügav huvi ja püsivus – õpilane näitab suurt huvi teatud teemade vastu ja uurib neid sügavamalt kui teised;
- originaalsus ja loovus – õpilane esitab ebatavalisi ideid ja lähenemisviise, oskab näha seoseid eri valdkondade vahel;
- sõnavara ja väljendusoskus – tema keelekasutus võib olla arenenum kui eakaaslastel, ta väljendab end keerukamalt;
- hea mälu ja kiire seoste loomine – tal on võime meelde jätta ja kiiresti mõista keerukaid ideid;
- iseseisvus ja enesejuhtimine – andekas õpilane töötab sageli iseseisvalt ja vajab vähem juhendamist;
- kriitiline mõtlemine – ta esitab küsimusi ja analüüsib olukordi põhjalikumalt kui teised;
- täiuslikkuse taotlus ja kõrged ootused – tal võib olla kalduvus olla enesekriitiline ja nõudlik enda või teiste suhtes;
- tundlikkus ja emotsionaalne sügavus – mõnikord võivad andekad õpilased olla emotsionaalselt.

Kui andekat last märgatakse ja toetatakse õigeaegselt, toob see kaasa mitmeid positiivseid tulemusi. Piisavate väljakutsetega püsib laps motiveerituna ja tunneb õppimise vastu huvi, mis aitab tal oma võimeid täielikult rakendada. Koolikeskkond, mis pakub intellektuaalset stimulatsiooni, võimaldab tal enesekindlalt oma oskusi arendada ning julgelt eristuda, ilma et ta peaks oma võimeid varjama. See toetab lapse eneseusku ja julgustab teda oma potentsiaali maksimaalselt kasutama.

Tõhus toetus aitab ennetada ka käitumisprobleeme – motiveeritud õpilane osaleb aktiivselt õppetöös, tunneb rõõmu õppimisest ja suudab oma tähelepanu hoida sisukatel tegevustel. Kui lapse loomulik õppimisvajadus leiab väljundi, aitab see tal saavutada tasakaalu, vähendades võimalikku sisemist pinget ning tugevdades tema eneseregulatsiooni oskusi. See omakorda loob aluse enesekindlale ja iseseisvale arengule.

Kui andekas õpilane kogeb piisavalt väljakutseid ja õpib pingutama, harjub ta järjepidevalt töötama ning arendab oskust seada ja saavutada eesmärgid. See valmistab teda ette tuleviku väljakutseteks, kus pingutamine ja sihikindlus on edu saavutamiseks olulised.

Andekate õpilaste potentsiaali avamiseks ja nende motiveerimiseks pakub kool mitmekesiseid toetavaid meetmeid, mis aitavad neil arendada oma teadmisi, oskusi ja loovust. Õppetöö diferentseerimine võimaldab andekatel õpilastel saada keerukamaid ülesandeid, mis pakuvad intellektuaalset väljakutset ja süvendatud õppimisvõimalusi. Samuti on koolis rakendatud paindlik õpitee, mis annab vajadusel võimaluse kiiremale edenemisele, näiteks kiirendamisele ühes või mitmes õppeaines. Samuti on kool paindlik klassikursuse vahele jätmise teemal.

Andekate õpilaste arengut toetab uurimuslik õpe, mis arvestab iga õpilase huvisid.

6.3. Toevajaduse väljaselgitamine.

Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, pakub kool üldist tuge. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna otsusel tõhustatud tuge või erituge. Täpse toe määramisel lähtutakse konkreetse õpilase toevajadusest.

6.4. Õpilaste toetamine.

Tuge vajavate õpilaste õppekorralduse põhimõtted lähtuvad järgnevast:

- toe vajaduse võimalikult varajane märkamine;
- õpilase vajaduste kaardistamine ja seejärel toe rakendamine;
- õpilase vajadustest lähtuvalt võimalikult soodsa õpikeskkonna loomine;
- õpilase perekonna ja kooliväliste spetsialistide kaasamine ning meeskonna- ja võrgustikutöö korraldamine.

6.4.1. Muu kodukeelega/hiljuti Eestis õppima asunud õpilase toetamine eestikeelses õppes.

Hiljuti Eestisse elama asunud või muu kodukeelega õpilase õppe eesmärk on lõimida laps võimalikult kiiresti teisest keele- või kultuuriruumist tavaõppesse, aidata lapsel kohaneda Eesti koolikultuuriga, õppida eesti keelt. Õpilane kaasatakse tavaklassi tundidesse. Pakutakse lähtuvalt lapse vajadustest tuge üldtoe raames.

7. Karjääriõppe korraldamine.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse. I kooliastmes lõimivad klassiõpetajad karjääriõpetuse õpetatavate ainetega, koostöös lastevanematega korraldatakse õppekäike, õpitakse leidma karjäärialast infot internetist ja muudest teabeallikatest.

8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.

Vähemalt kord aastas viiakse läbi lastevanemate üldkoosolek. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Vajaduse korral nõustab õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises kooli tugimeeskonna liige. Vastavalt vanemate soovidele ja koolitusvajadusele korraldab kool loenguid ja seminare lapsevanematele. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused on kirjeldatud ainekavades ja tööplaanides ning tehakse õpilasele ja lapsevanemale teatavaks poolaasta algul. Õppetööst ja huvitegevusest teavitatakse vanemat kooli kodulehekülje, Stuudiumi ja õpilaspäeviku vahendusel.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

Õpetajate koostöö planeeritakse iga õppeaasta algul, lähtudes kooli õppeaasta eesmärkidest.

Õppeaasta lõpus analüüsitakse tehtud tööd, see kajastub sisehindamise aruandes ja on aluseks uute eesmärkide püstitamisel. Analüüsiks kogutakse erinevaid andmeid: arenguvestlused, koostöövestlused, õpianalüütika, igakevadine koolisisene lastevanemate rahuloluküsitlus, õpi- ja enesemääratluspädevuse testid 2. ja 3. klassile (alates 2027), HARNO riiklik rahuolu- ja koolikeskkonna küsitlus lapsevanematele ja õpetajatele (2027, kevad), 4. klassi riiklikud tasemetööd eesti keeles, matemaatikas ja loodusõpetuses (2028, sügis); HARNO riiklik rahuolu- ja koolikeskkonna küsitlus 4. klasside õpilastele (2029, kevad). Saadud andmete kogumine ja analüüsi tulemusel tekkinud informatsiooni saab kasutada tõenditena juhtimisotsuste tegemiseks.

Õpetajate koostöö tasandid:

Koostöövorm	Sagedus
Juhtkond	Üks kord nädalas
Ühe lennu klassiõpetajad	Üks kord nädalas
Kooliülesed õpiringid	Sagedus planeeritakse õppeaasta algul
Klassiõpetajad, tugimeeskond ja juhtkond	Üks kord kuus
Õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine ning õppetöö analüüs õppenõukogus	Kolm korda õppeaastas
Koostöövestlused juhtkonnaga	Kaks korda õppeaastas

10. Koostöö lapsevanemate ja kogukonnaga.

Koostöö lapsevanemate ja kogukonnaga on Raadi Põhikooli õppe- ja kasvatustöö oluline osa. Tõhus koostöö toetab lapse arengut ja heaolu. Lapsevanemad on kooli olulised partnerid, kes osalevad aktiivselt lapse õppeprotsessi kujundamises ja toetamisel. Selleks toimuvad regulaarsed arenguveestlused vähemalt kord õppeaastas, kus arutatakse lapse õpiedukust, heaolu ja edasisi arenguvõimalusi; kool korraldab lapsevanemate üldkoosolekuid vähemalt kord õppeaastas, kus tutvustatakse kooli arengusuundi ja olulisi teemasid; kool loob lapsevanematele võimalusi osaleda õppe- ja kasvatustöös, näiteks kooliürituste ja õppekäikude korraldamisel.

Lapsevanemad saavad anda tagasisidet kooli tegevuse kohta riiklikus HARNO rahuloluküsitlustes, mis toimuvad iga kolme aasta tagant. Kooli ja kodu vaheliseks suhtluseks kasutatakse Stuudiumit, kooli kodulehte ja muid infokanaleid.

Raadi Põhikool väärtustab tihedat koostööd kohaliku kogukonnaga, et rikastada õpilaste õpikogemusi ja tugevdada kooli rolli kogukonna keskusena. Selleks teeb kool koostööd raamatukogude, muuseumide ja kohalike ettevõtetega, pakkudes õpilastele vahetuid õpikogemusi ja avardades nende silmaringi; korraldab õppekäike kohalike asutustesse ja ettevõtetesse et tutvustada erinevaid ameteid ja eluvaldkondi; kutsub külalislektoreid ja eksperte jagama teadmisi erinevates valdkondades; toimuvad kogukonnaüritused, kus õpilased ja lapsevanemad saavad koos osaleda kooli ja kohaliku elu edendamises.

11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Kooli õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kooli õppekava koostamise ja arendamise korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava arendamine on pidev protsess, kus on kaasatud erinevad osapooled: õpetajad, lapsevanemad, hoolekogu ja partnerid. Ettepanekuid õppekava muudatusteks saavad teha lapsevanemad hoolekogu kaudu ning kooli juhtkond, õpetajad ja pidaja. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise korral kooskõlastatakse muudatused kooli hoolekogu ja õppenõukoguga ning kinnitatakse. Kooli õppekava kinnitab direktor.